

VESZPRÉM VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám:	VE/30/05825-30/2025.	Tárgy:	Előzetes vizsgálati eljárást lezáró döntés
Ügyintéző:	Kincses Klára	Hiv. szám:	-
Szerv. egység:	Környezetvédelmi Osztály	Melléklet:	-
Telefon:	88/550-891		

HATÁROZAT

- 1.0** A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal (a továbbiakban: **Kormányhivatal**) hatáskörében eljárva az **Építési és Közlekedési Minisztérium** (1054 Budapest, Alkotmány u. 5., KSH: 15847397-8411-311-01, KÜJ: 103979564, a továbbiakban: **Kérelmező**) megbízásából a **Környezetvédelmi és Informatikai Mérnökség Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.** (KörlM Kft., székhely: 6500 Baja, Szent László utca 105., a továbbiakban: **Meghatalmazott**) által benyújtott kérelem és az annak a mellékletét képező, a „*Pápa keleti elkerülő (8315 j. út körforgalmi csomópontja és 832. sz. út közötti szakasz) engedélyezési és kiviteli tervének elkészítése*” elnevezésű, KÖBM-24-01416-02 munkaszámú, 2025. május 27-ei keltezésű előzetes vizsgálati dokumentáció (a továbbiakban: **Dokumentáció**) alapján VE/30/05825/2025. ügyiratszámon alapján indult **előzetes vizsgálati eljárás során** tudomásomra jutott adatok alapján az alábbiakat állapítom meg:
- 1.1** Az előzetes vizsgálati dokumentáció szerint tervezett tevékenység megvalósítása esetén nem feltételezhetők jelentős környezeti hatások, környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem szükséges.
- 1.2** A tervezett tevékenység egységes környezethasználati engedélyhez nem kötött.
- 1.3** A tervezett kivitelezési tevékenység megkezdéséig a helyi településrendezési tervvel való összhang hiányát, mint kizáró okot meg kell szüntetni.
- 2.0** Tájékoztatom, hogy a tervezett tevékenység megkezdése előtt az alábbi engedélyek beszerzése szükséges:
- 2.1** A beruházás megkezdése előtt az érintett – a hatósági nyilvántartásban, az Országos Erdőállomány Adattárban (a továbbiakban: Adattár) szereplő – erdőterületet érintő ingatlanra a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztályától (erdészeti hatóság) meg kell szerezni az **erdő igénybevételi engedélyt**.
- 2.2** A területigénybevétel megkezdése előtt a tervezett beruházással érintett, **termőföld** besorolású, de erdőtől különböző művelési ágú ingatlanok **más célú hasznosítását** engedélyeztetni kell.

3.0 Környezetvédelmi feltételek, szempontok, melyeket a tevékenység engedélyezése során figyelembe kell venni:

3.1 Levegőtisztaság-védelmi szempontból:

- 3.1.1** A kivitelezési munkálatok során törekedni kell a diffúz légszennyezés csökkentésére. A munkavégzés során fellépő **kiporzás csökkentéséről gondoskodni kell**, szükség szerint takarással, locsolással, a durva földmunkák idején pedig folyamatos permetező locsolással. Kedvezőtlen időjárási helyzetben a levegőterheléssel járó munkákat csökkenteni kell. Az építés során csak olyan gépjárművek, munkagépek vehetnek részt, amelyek megfelelnek a mozgó pontforrásokra vonatkozó környezetvédelmi előírásoknak. A munkagépek, szállítójárművek motorjai feleslegesen nem terhelhetik a környezeti levegőt kipufogógázukkal.
- 3.1.2** Az anyagnyerő-helyek kiválasztásánál a szállítási távolságok csökkentése érdekében előnyben kell részesíteni az építési területhez közelebb eső anyagnyerő-helyet. Szállításra a forgalomban lévő útszakaszokat kell igénybe venni. A szállítási útvonalak kijelölésénél törekedni kell arra, hogy azok minél kisebb mértékben érintsenek lakott területeket. Az anyagnyerő-helyekről, az építési területről a szállítójárművek kihajtásánál meg kell előzni a közutakra való sár- és porfelhordást.
- 3.1.3** A deponált földanyagot az újrafelhasználásig a kiporzás elleni védelem érdekében rendszeres időközökben locsolni kell.
- 3.1.4** A szállításhoz kapcsolódó diffúz kiporzást a lehető legalacsonyabb szinten kell tartani. Anyagszállítás olyan műszaki megoldással történhet (például ponyvával való lefedés), ami megakadályozza a szállítójármű rakteréről történő diffúz kiporzást. Az útépítéshez felhasznált alapanyagok szállítására alkalmas járművek tisztántartásáról gondoskodni kell.

3.2 Zaj-és rezgésvédelmi szempontból:

- 3.2.1** A kivitelezési munkák ideje alatt körültekintően kell megválasztani és alkalmazni a zajcsökkentő hatású műszaki és/vagy munkaszervezési megoldásokat, a zajt keltő tevékenységek tekintetében biztosítani kell a vonatkozó zajterhelési határértékek betartását.
- 3.2.2** Az építés megkezdése előtt a kivitelezőnek – az organizációs terv ismeretében elkészített környezetvédelmi terv részeként – **zajvédelmi munkarészt kell készíteni**, melynek tartalmazni kell azokat a műszaki és munkaszervezési intézkedéseket, melyekkel biztosítható a megengedett zajterhelési határértékek teljesülése. A zajvédelmi munkarészt az építési vagy bontási tevékenység megkezdése előtt **30 nappal meg kell küldeni a Kormányhivatalnak**.
- 3.2.3 Amennyiben a 3.2.2 pont** szerinti zajvédelmi dokumentáció szerint a kivitelezési munkálatok zajkibocsátása műszaki vagy munkaszervezési megoldással nem csökkenthető a külön jogszabályban megengedett határértékre **a kivitelezőnek felmentést kell kérnie** a zajterhelési határértékek betartása alól **a Kormányhivatalhoz benyújtandó kérelemmel**.

- 3.2.4** A tervezett közlekedési létesítmény forgalomba helyezését követően annak közlekedési eredetű zajkibocsátásából nem származhat határértéket meghaladó környezeti zajterhelés.

3.3 Földtani közeg védelmi szempontból

- 3.3.1** A kivitelezéshez használt gépjárművek, munkagépek rendszeres karbantartásával meg kell akadályozni az üzemzavarokat, valamint a kioldódó szennyezőanyagot tartalmazó anyagok kültéri, fedetlen és műszaki védelem nélküli helyen történő tárolása – akár ideiglenes jelleggel is – tilos. Az üzemanyag töltést, a munkagépek javítási munkálatait úgy kell elvégezni, hogy üzemanyag, kenőanyag a talajba, felszín alatti vízbe ne kerülhessen.
- 3.3.2** A havária esetekre a kivitelezőnek, majd az üzemelés során a kezelőnek megfelelő havária tervvel kell rendelkeznie. A tervnek tartalmaznia kell, hogy baleset esetén a burkolatról, vagy a szennyeződött területről le-, vagy elfolyó szennyező anyag terjedését, talajba szivárgását hogyan akadályozza meg, illetve csökkenti a minimumra. A kivitelezési területet fel kell szerelni kárelhárítási eszközökkel, és meg kell bízni egy felelős személyt, aki szükség esetén azonnal megkezdheti a kárelhárítást. A szennyező anyag földtani közegre, felszín alatti vízbe kerüléséről, a megtett intézkedésekről a Kormányhivatalt haladéktalanul értesíteni kell.

3.4 Éghajlatvédelmi szempontból:

- 3.4.1** Az útburkolatok ellenálló képességének növelése érdekében figyelemmel kell lenni a kivitelezés minőségére, gondosan kell megválasztani az aszfaltkeverék receptúráját, javasolt az UV álló, megváltozott hőmérsékleti viszonyokhoz illeszkedő bitumentípusok használata, a korszerű és meleg keverékű aszfalt alkalmazása.
- 3.4.2** A csapadékintenzitás és a szélsőséges esőzések, az erózió hatásainak mérséklése érdekében az út menti árkok és átereszek méretezésénél a vízelvezető rendszert 20%-os túl kell méretezni. A rézsűket georácsos védelemmel kell ellátni, továbbá a padkákat stabilizálni, szilárdabbá kell tenni, emellett vízelvezető szegély és surranót használata is javasolt.
- 3.4.3** A kivitelezés során modern, alacsony kibocsátású kivitelezői gépparkot kell alkalmazni, az energiahatékonyságot szem előtt tartó organizáció mellett. Biztosítani kell a munkagépek és szállító tehergépkocsik megfelelő műszaki állapotát, karbantartását és azoknak rendelkezniük kell a szükséges környezetvédelmi megfelelőségi engedélyekkel. Üresjáratban le kell állítani a munkagépeket és tehergépkocsikat.
- 3.4.4** A lehető legnagyobb zöldfelületet kell kialakítani, több vegetációs szint létrehozásával, a helyi mikroklima javítása és a hősziget-hatás csökkentése érdekében.

4.0 Az eljárás során vizsgált szakkérdésekben megfogalmazott megállapítások, amelyeket a tevékenység engedélyezése során figyelembe kell venni:

4.1 Örökségvédelmi szempontból

- 4.1.1** Tárgyi beruházás vonatkozásában a terület rendelkezésre állását követően az elkészített előzetes régészeti dokumentáció kockázatelemző munkarészét terepbejáráson, geofizikai felmérésen és próbafeltáráson alapuló feltárási projekttervvel (ERD II) kell

kiegészíttetni. Az előzetes régészeti dokumentációt a földmunkával járó tevékenység engedélyezésére vagy a földterület megszerzésére irányuló azon első hatósági eljárás megindítására irányuló kérelemhez kell mellékelni, amelyben az örökségvédelmi hatóság eljár vagy szakhatóságként vagy a szakkérdés vizsgálatával közreműködik. A próbafeltárás elvégzésére és a feltárási projektterv elkészíttetésére a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központtal (1113 Budapest, Daróczi u. 3.) kell szerződést kötni. Feltárási projektterv hiányában a kivitelezés nem kezdhető meg.

- 4.1.2** A kivitelezés tényleges földmunkáinak megkezdése előtt, az érintett régészeti lelőhely megelőző feltárását az elkészített ERD-II feltárási projekttervének szakmai javaslata alapján el kell végezni, továbbá a kivitelezés során a földmunkákkal érintett, és egyéb feltárási módszerekkel fel nem tárt területen régészeti megfigyelést kell biztosítani.
- 4.1.3** Régészeti megfigyelés során előkerülő régészeti jelenség esetén – ha a beruházó nyilatkozata alapján az elfedés műszakilag nem valósítható meg – a kivitelezési munkálatok felfüggesztése mellett a beruházás területére eső régészeti emlékeket, objektumokat a régészeti megfigyelés keretében végzett bontómunkával fel kell tární. A megfigyelés során előkerülő régészeti jelenségek vonatkozásában a bontómunka és a dokumentálás elvégzésének lehetőségét a feltárást végző intézmény számára biztosítani kell.
- 4.1.4** A megelőző régészeti feltárást és régészeti megfigyelést a beruházó és a feltárást végző intézmény előzetes írásos megállapodása alapján, a beruházó költségviselésével kell megvalósítani és annak elvégzésére a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központtal kell szerződést kötni.

4.2 Táj- és természetvédelmi szempontból

- 4.2.1** A munkálatok során a terület-igénybevétel a lehető legkisebb mértékűre kell korlátozni. A munkálatok befejeztével az érintett terület rendezését (tereprendezés, növénytelepítés) haladéktalanul el kell végezni, megelőzve ezzel az idegenhonos, inváziós fajok megtelepedését és elterjedését.
- 4.2.2** A munkálatokat úgy kell megtervezni, hogy fa- és cserjekivágásra csak a műszakilag elkerülhetetlen mértékben, a vegetációs- és fészkelési időszakon kívül – a **szeptember 1. és március 1.** közötti időszakban – kerüljön sor, illetve hogy az útpálya és tartozékai által közvetlenül nem érintett faegyedek a kivitelezés ideje alatt történő megóvása biztosított legyen (törzsvédelem, elkerítés).
- 4.2.3** Az építést úgy kell végezni, hogy az árkok és munkagödrök csak a szükséges legrövidebb ideig maradjanak nyitva, a munkaárkokba esetlegesen bekerülő állatok (elsősorban védett kétélűek és hüllők) kijutási lehetőségének biztosításáról, szükség esetén kimentéséről gondoskodni kell.
- 4.2.4** Az útépitési engedélyezési tervdokumentációban javaslatot kell tenni az építéshez szükséges anyagok, a keletkező és kitermelt hulladékok és termőtalaj ideiglenes deponálási helyére.
- 4.2.5** A depóniák közel függőleges, partfalra emlékeztető oldalait a partfalakban telepesen fészkelő, védett partifecske és fokozottan védett gyurgyalag költési időszakának (április 15-augusztus 15) kezdete előtt – legkésőbb március 31-ig – élővilágvédelmi szakértő

felügyelete mellett 45°-os meredekségben el kell dolgozni és/vagy fóliával, hálóval le kell takarni, hogy a fészkelési időszak során fészkelésre alkalmatlan legyen.

- 4.2.6** Az építési engedélyezési tervdokumentációban javaslatot kell tenni az építéssel és deponálással bolygatott zöldfelületek esetében a gyom- és inváziós fajok betelepülésének és terjedésének megakadályozására.

4.3 Erdőre gyakorolt hatások szempontjából

- 4.3.1** Amennyiben a tervezett beruházás miatt erdőterületen fakitermelés szükséges, úgy az csak erdőterv módosító határozat birtokában, a fakitermelés előzetes bejelentésének az erdészeti hatóság általi tudomásulvétele után végezhető.
- 4.3.2** Amennyiben a fásításnak minősülő földrészletekről a kivitelezés során bármikor fakitermelés válna szükségessé, úgy az csak a tervezett kitermelést megelőzően minimum 21 nappal a területileg illetékes erdészeti hatósághoz történő bejelentést követően lehetséges.
- 4.3.3** A kivitelezési és üzemeltetési munkálatok során a szomszédos erdőkben tilos hulladékot elhelyezni, valamint a talajt ért károsító hatások megszüntetéséről és következményeinek felszámolásáról a kivitelezőnek gondoskodnia kell.

4.4 Termőföld mennyiségi védelme szempontból

- 4.4.1** A termőföld más célú hasznosítási engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása elsősorban a települési átlagnál gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevitelével kell hogy történjen.
- 4.4.2** A beruházás során a tervezett tevékenységgel érintett ingatlanokkal szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását akadályozni nem lehet.
- 4.5** Az eljárásba bevont, a sajátos építményszakág körébe tartozó honvédelmi és katonai célú építményekkel és ingatlanokkal összefüggő hatósági ügyekben közreműködő **Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal** JN/59/06450-7/2025. iktatószámú véleményének megállapításai:

„A benyújtott előzetes vizsgálati dokumentációban foglaltak alapján a tervezett beruházás során az érintett Honvédelmi Rendeltetésű Területek vonatkozásában levegőtisztaság-védelmi, földtani közeg-védelmi, zaj-és rezgésvédelmi, hulladékgazdálkodási, természetvédelmi szempontból nem várható jelentős környezeti hatás, ezért környezeti hatásvizsgálat elvégzését nem tartjuk indokoltnak. Kizáró ok nem merült fel a tervezett létesítéssel és üzemeltetéssel kapcsolatban.”

A szakvélemény szerint a Dokumentációban javasolt levegőtisztaság-védelmi intézkedések alkalmazása (porcsökkentési intézkedések), valamint klímavédelmi intézkedések alkalmazása (adaptációs intézkedések) szükséges.

5.0 Szakhatósági állásfoglalás:

5.1 Az eljárásban szakhatóságként közreműködő Zirci Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjének VP01-J/45-2/2025. iktatószámú szakhatósági állásfoglalásának rendelkező része:

„Az Építési és Közlekedési Minisztérium (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.) meghatalmazottjaként eljáró KörIM Kft. (6500 Baja, Szent László u. 105.,) által benyújtott, Pápa, keleti elkerülő út (8315 j. út körforgalmi csomópontja és 832. sz. út közötti szakasz) kialakításának előzetes vizsgálata kapcsán a benyújtott tervdokumentáció alapján

szakhatósági hozzájárulásomat megadom.

Jelen szakhatósági állásfoglalásom csak az engedélyezési eljárásban hozott határozat, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzés elleni fellebbezésben támadható meg ”

6.0 Az eljárás igazgatási szolgáltatási díja 250.000 Ft, azaz kétszázötvenezer forint, melyet a Kérelmező köteles viselni. Egyéb eljárási költség nem merült fel.

7.0 A döntés közlése

A kiemelt jelentőségű ügyben meghozott határozatot **hirdetményi úton kell közölni, ezért intézkedem a határozat meghozataláról szóló hirdetménynek a Kormányhivatal elektronikus tájékoztatásra szolgáló honlapján történő elhelyezéséről.**

A határozat közlésének napja – a kiemelt jelentőségű ügyre nyilvánító kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában – **a hirdetmény kifüggesztését követő 5. nap.** A közlés jogkövetkezményei a hirdetményi úton történő közléshez kapcsolódóan állnak be.

8.0 Közhírré tétel:

Jelen határozattal megkeresem a tevékenység telepítési helye szerinti település (Pápa) **jegyzőjét, hogy a határozat kézhezvételét követő nyolcadik napon gondoskodik a határozat helyben szokásos módon történő nyilvános közzétételéről**, és a közzétételt követő öt napon belül tájékoztassák a Kormányhivatalt a közzététel időpontjáról, helyéről, valamint a határozatba való betekintési lehetőség módjáról.

Továbbá intézkedek a határozatnak **a Kormányhivatal elektronikus tájékoztatásra szolgáló honlapján történő közhírré tételéről.**

9.0 A határozatot hatósági nyilvántartásba veszem.

10.0 Jelen határozat ellen, **a közléstől számított 15 napon belül**, a környezetvédelmi hatósági ügyekért felelős helyettes államtitkárhoz címzett, de a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályához (8200 Veszprém, József Attila u. 36., KRID: 346009700) benyújtandó **fellebbezéssel lehet élni.**

Ha a hatóság a döntést nem nyilvánította azonnal végrehajthatónak, **a fellebbezésnek a döntés végrehajtására halasztó hatálya van.**

A jogi képviselővel eljáró ügyfél, valamint a gazdálkodó szervezet a fellebbezést kizárólag elektronikus úton, az e-Papír szolgáltatás használatával az epapir.gov.hu oldalon nyújthatja be. A jogi képviselő nélkül eljáró természetes személy elektronikus úton, az e-Papír szolgáltatás használatával benyújtott, továbbá papír alapon benyújtott fellebbezéssel is élhet.

Az e-Papír szolgáltatás használatával benyújtott fellebbezés benyújtásakor az alábbiak kiválasztása szükséges: Témacsoport: Kormányhivatali ügyek – Ügytípus: Környezet és természetvédelmi feladatok – Címzett: Veszprém Vármegyei Kormányhivatal.

Fellebbezni csak a megtámadott döntésre vonatkozóan, tartalmilag azzal közvetlenül összefüggő okból, illetve csak a döntésből közvetlenül adódó jog- vagy érdeksérelemre hivatkozva lehet.

A fellebbezést indokolni kell. A fellebbezésben csak olyan új tényre lehet hivatkozni, amelyről az elsőfokú eljárásban az ügyfélnek nem volt tudomása, vagy arra önhibáján kívül eső ok miatt nem hivatkozott.

A **jogorvoslati eljárás díja** az alábbi esetek kivételével az eljárásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj 50%-a, azaz 125.000 Ft (százhuszonötezer forint). Civil szervezet által benyújtott fellebbezés esetén – kivéve ha az engedélyezési eljárás a jogorvoslatot benyújtó civil szervezet kérelmére indult –, valamint az egységes környezethasználati engedélyezés hatálya alá tartozó tevékenységeknél és a környezeti hatásvizsgálatnál a természetes személyek által benyújtott fellebbezés esetén a jogorvoslati eljárásért fizetendő díj az eljárásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj 1%-a, de legalább 5000 Ft, azaz jelen esetben 5000 Ft (ötezer forint).

A díjat a jogorvoslati eljárás kezdeményezésekor a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal 10048005-00299516-38100004 előirányzat-felhasználási számlájára kell banki átutalással teljesíteni, vagy a nem elektronikusan kezdeményezett fellebbezési eljárás esetén készpénz-átutalási megbízás útján befizetni. A díj megfizetését igazoló bizonylatot vagy annak másolatát a **jogorvoslati kérelem előterjesztéséhez mellékelni kell.**

A szakhatóság állásfoglalása ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az a jelen döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

INDOKOLÁS

A Kormányhivatalnál a Meghatalmazott által benyújtott kérelem és az ahhoz mellékelt, a tervezett Pápa, keleti elkerülő út (8315 j. út körforgalmi csomópontja és 832. sz. út közötti szakasz) kialakítása tárgyában elkészített Dokumentáció alapján VE/30/05825/2025. ügyiratszámom közigazgatási hatósági eljárás indult.

A tervezett tevékenység *a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról* szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Khvr.**) 3. számú mellékletének 87. pontjába tartozik („Közutak és közforgalom elől el nem zárt magánutak, kerékpárutak (amennyiben nem tartozik az 1. számú mellékletbe)”), így a Khvr. 3. § (1) bekezdés a) pontja alapján **előzetes vizsgálati eljárás köteles.**

A beruházás *az egyes közlekedésfejlesztési projektekkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről* szóló 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet 1. melléklet 1.2.155. pontja szerint nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügy.

Eljárási cselekmények:

Tekintettel arra, hogy a tárgyi eljárás 8 napon belül, hiánypótlásra történő felhívás nélkül nem volt lefolytatható, az *általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Ákr.**)

43. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakra tekintettel VE/30/05825-2/2025. ügyiratszámom tájékoztattam a Meghatalmazottat és Kérelmezőt a **teljes eljárásra való áttérésről**.

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet (a továbbiakban: **Díjr.**) 2. § (1) bekezdése szerint igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni a Díjr. 1-4. mellékletében meghatározott hatósági eljárásokért. Megállapítottam, hogy a kezdeményezett eljárás díjköteles, az igazgatási szolgáltatási díj összege a Díjr. 1. számú melléklet 35. sora alapján 250 000 Ft, *azaz kétszázötvenezer forint*.

Tekintettel arra, hogy az igazgatási szolgáltatási díj nem került megfizetésre, a VE/30/05825-3/2025. ügyiratszámú végzésben az Ákr. 44. §-a alapján **hiánypótlásra hívtam fel** a Meghatalmazottat. A felhívást követően a Kérelmező megbízásából eljáró VONALVEZETŐ Mérnöki és Gazdaságfejlesztő Kft. **megfizette az igazgatási szolgáltatási díjat**.

Továbbá a VE/30/05825-3/2025. ügyiratszámú végzésben felhívtam a Meghatalmazottat a minősített adattal, vagy üzleti titoknak minősülő adattal kapcsolatos nyilatkozat megküldésére. A Meghatalmazott a felhívást követően nyilatkozott, hogy a benyújtott Dokumentáció nem tartalmaz minősített adatot, vagy üzleti titoknak minősülő adatot.

A Khvr. 3. § (3) bekezdése alapján az eljárás megindításáról **VE/30/05825-6/2025. ügyiratszámom közleményt tettem közzé a Kormányhivatal honlapján** 2025. június 17-én.

A Khvr. 3. § (4) bekezdése alapján, VE/30/05825-7/2025. ügyiratszámú levélben a közleményt, a Dokumentáció elérhetőségét megküldtem a telepítés helye szerinti település - Pápa - jegyzőjének a közterületen és a helyben szokásos módon történő közhírré tétel érdekében. Levelemben felhívtam a figyelmet arra, hogy a jegyző a közlemény közhírré tételét követő öt napon belül tájékoztatja a környezetvédelmi hatóságot a közhírré tétel időpontjáról, helyéről és a betekintési lehetőség módjáról.

A Pápa Város Jegyzőjének C03/2967-2/2025. ügyiratszámú tájékoztatása (ügyiratszám: VE/30/05825-18/2025.) szerint az eljárás megindításáról szóló közlemény 2025. június 18. napján **a Pápai Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján, valamint honlapján közhírré tételre került**.

A közlemény megjelenésétől kezdve az érintett nyilvánosság számára a rendelkezésemre álló dokumentációkba, valamint az ügyfelek részére az eljárás iratanyagába a betekintési lehetőséget a Kormányhivatal ügyfélfogadási rendjének megfelelően folyamatosan biztosítottam.

A közhírré tett közleményre észrevétel nem érkezett, a környezetvédelmi érdekek képviselőjére alakult civil szervezet, vagy más személy ügyféli minőségben történő részvételi szándékát nem jelentette be.

A Khvr. 1. § (6b) bekezdése alapján az előzetes vizsgálati eljárásában **a tevékenység telepítési helye szerinti település önkormányzata ügyfélnek minősül**, aki a környezetvédelmi hatóság által megküldött kérelem és mellékletei tekintetében a kézhezvételtől számított 15 napon belül nyilatkozhat.

A fentiek alapján VE/30/05825-15/2025. ügyiratszámom értesítettem Pápa Város Önkormányzatát az eljárásról, valamint felhívtam a figyelmét, hogy a Dokumentációra vonatkozóan levelem kézhezvételétől számított 15 napon belül nyilatkozhat. A Kormányhivatalhoz az Önkormányzattól az eljárás során nyilatkozat nem érkezett.

Az Ákr. 55. § (1) bekezdése és az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró *szakhatóságok kijelöléséről* szóló 531/2017. (XII. 29.) Kormányrendelet 1. § (1) bekezdése, valamint 1. számú melléklet „9. Környezet- és természetvédelmi ügyek” táblázatának 20. sora szerint **az előzetes vizsgálati eljárásban a települési önkormányzat jegyzőjét szakhatóságként kell bevonni a**

településrendezési tervben, és a helyi építési szabályzatban meghatározott előírásoknak való megfelelés kérdése kapcsán.

A fentiekre tekintettel VE/30/05825-14/2025. ügyiratszámom megkerestem a Pápa Város Jegyzőjét szakhatósági állásfoglalása kiadása érdekében. A Pápa Város Jegyzője a D04/383-3/2025. ügyszámú beadványában kérte a kizárását, melyre tekintettel VE/30/05825-24/2025. ügyiratszámom Pápa Város Jegyzőt kizártam, és **Zirc Város Jegyzőjét jelöltem ki, hogy a jogszabályi előírásoknak megfelelően szakhatóságként járjon el.**

A fentiek miatt a szakhatósági állásfoglalás szükségességére tekintettel, az ügy teljes körű elbírálása érdekében a VE/30/05825-27/2025. ügyiratszámú végzéssel az ügyintézési határidőt meghosszabbítottam.

Tekintettel arra, hogy a beruházás hatásterülete érinti Pápa, külterület, 0488/1 és 0488/2 hrsz. alatti ingatlanok honvédelmi és katonai célú ingatlanokat, – szakvélemény adás céljából – VE/30/05825-16/2025. ügyiratszámom megkerestem a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályát.

A Dokumentációban foglaltak és a rendelkezésre álló információk alapján a következők állapíthatók meg:

A tervezett tevékenység rövid ismertetése:

A Kérelmező a Pápa keleti elkerülő (8315 jelű út körforgalmi csomópontja és a 832 sz. út közötti szakasz) kialakítását tervezi.

A beruházás magába foglalja a Pápa külterületén tervezett, a 2023. végén elkészült 8315 j. Reptéri út Vaszari úti körforgalmi csomópontja és a 832 sz. főút közötti **hozzávetőlegesen 3,5 km hosszú, 2x1 sávós új elkerülő út kivitelezését**, továbbá egy **megközelítőleg 0,7 km hosszú, a Téglagyári út irányába vezető, összekötő út kivitelezését.**

A Pápai elkerülő út végső célja, hogy a **8305 jelű, Pápa-Vaszar-Gyarmat összekötő mellékút** körforgalmú csomópontján keresztül, a település zaj- és forgalomcsökkentése érdekében a várost elkerülve, dél-keleti irányból biztosítson **közvetlen kapcsolatot a 832. számú, Pápát Veszprémvarsánnyal összekötő másodrendű főút irányába.**

A tervezési szakasz elején a tervezett elkerülő út a 8305. – 8315. sz. utak csomópontjában található 5 ágú körforgalom DK-i Pápa városához közelebb található ágához csatlakozik (2+477 km szelvény). Végpontja: 832. sz. Pápa-Veszprémvarsány másod-rendű főút 2+647 km szelvénye.

A keleti elkerülő megvalósulásával a város gépjármű forgalmának csökkenése lehetővé tenné a belterületi kerékpáros létesítmények fejlesztését. A tervezett keleti elkerülővel, illetve a Téglagyári gyűjtőúttal kapcsolatosan kerékpárút építése nem tervezett.

A döntés-előkészítő tanulmányban 4 különböző nyomvonalváltozat szerepel, amelyek közül a 'D' nyomvonalváltozat került kiválasztásra és a Dokumentáció már csak erre vonatkozóan tartalmaz vizsgálatokat.

Tervezett létesítmények:

- 2x1 sávós útpálya kialakítása a teljes beavatkozási hosszon,
- Párhuzamos szervizutak – 3 szakaszon, összesen ~ 1120,14 m hosszon

- Csomópontok kialakítása
 - o Elkerülő út - Téglagyári út körforgalom
 - o Téglagyári út - Gém utca körforgalom
 - o Elkerülő út - Gróf út körforgalom
 - o Elkerülő út - 832 sz. főút körforgalom
 - o Elkerülő út - hadi út - szintbeni, jelzőtáblával szabályozott

A nyomvonal keresztezi a Pápa-Tatabánya vasútvonalat, így 1 db vasúti átgátló tervezett (0+ 554,89 km szelvényben), mely szintbeni kialakítású lesz (helyben kezelt, de önműködő felnyitású, oldású, félsorompóval kiegészített fénysorompóval biztosított átgátló).

Az elkerülő út építése során az alábbi műtárgyak kialakítása válik szükségessé:

D nyomvonal (0+00 km - 3+275,36 km)

- 0+ 624 km sz. – 0,80 m ny. csőáteresz
- 0+ 791 km sz. – 0,80 m ny. csőáteresz
- 1+ 100 km sz. – 0,80 m ny. csőáteresz
- 2+ 230 km sz. – 0,80 m ny. csőáteresz

Valamint a 0+625 km szelvényben a szelvényezés szerinti jobb oldalon szikkasztó/párologtató tározó került kialakításra, melybe bevezetésre kerül az útra hulló csapadékvíz.

Az elkerülő út építése során hozzávetőlegesen 3,75 km hosszú 2x1 forgalmi sáv aszfalt burkolatú közút kialakítása történik meg, 12,00 m koronaszélességgel.

A Téglagyár felé vezető gyűjtőút esetében hozzávetőlegesen 606 m hosszú, 2x1 sáv aszfalt burkolatú közút tervezett 9,50 m koronaszélességgel.

A keleti elkerülő főpályán AC 11 kopóréteg helyett közútkezelői javaslatra, megrendelői bejegyzéssel SMA 11 kopóréteg került betervezésre. Mivel nagyobb az alakváltozással szembeni ellenállása (kevésbé hajlamos nyomvályúsodásra), így jobban viseli a katonai tehergépjárművek okozta többletterhelést, továbbá kisebb a zajszintje, amelynek köszönhetően a lakott területekhez közel haladó szakaszokon a várható zajterhelés kisebb mértékű lesz. Építési költsége legalább 10-15%-kal meghaladja a hagyományos aszfaltkopórétegét, azonban hosszabb üzemi élettartam biztosítására képes.

Az építés időtartamát a jelenlegi ismeretek alapján a Dokumentációban 24 hónapban határozhaták meg. Ezen belül a tényleges építésre fordítható napok száma (téli és hétvégi napokat leszámítva) 400 munkanap.

A beruházás főbb munkafolyamatai a következők:

- Geodéziai felmérés
- Fakivágás, bozótirtás - az előkészítő munkákhoz tartozik. Az építési területbe eső területet meg kell tisztítani, a területbe eső növényzetet (fák, facsoportok, cserjék) el kell távolítani. A kisajátításra kerülő területről a növényzet eltávolításra kerül.
- Humuszleszedés – Az út nyomvonala jellemzően mezőgazdasági területen, természetvédelmi területen halad keresztül, ezért a talajmechanikai szakvélemény alapján meghatározott vastagságig le kell szedni a humuszt. A letermelt humuszt a humuszmentési tervben foglaltaknak megfelelően ideiglenesen deponálják, illetve a későbbiekben fel nem használt humuszt véglegesen elhelyezik.

- Földmunka készítése - az alábbi munkafolyamatokból áll: tereprendezés, földszállítás, terítés, földmű felépítés, tömörítés, árokkialakítás. A földszállítás tartalmazza a szükséges anyagmennyiség beszállítását, valamint az építésre alkalmatlan föld elszállítását lerakóhelyre.
- Burkolatépítés - útalap építése, aszfaltozás.
- Egyéb műszaki létesítmények építése - árokburkolatok, átjárók építése, forgalomtechnikai felfestések, korlátok, táblák elhelyezése.
- Tereprendezés

Az üzemeltetés főbb munkafolyamatai:

- Közutak fenntartásának és üzemeltetésének általános szabályait az Országos Közutak Kezelési Szabályzata tartalmazza. A szabályzat előírásainak megfelelően kell az út üzemeltetéséről és fenntartásáról gondoskodni.
- Közutak üzemeltetése során általában az alábbi munkafolyamatok adódnak:
- Téli síkosságmentesítés - az utak téli síkosságmentesítésének technológiáját a téli üzemeltetési tervben kell rögzíteni
- Kaszálás, árokkarbantartás - füves területeket a korona élen kívül legalább évente kétszer kell kaszálni, a korona élen belül pedig legalább évente négyszer. A gyomirtást a padkán és a kiszajátításra kerülő területen általában alvállalkozó bevonásával végeztetik. Így gyomirtószert nem tárolnak a mérnökségi telepen, veszélyes hulladékként sem jelenik meg. Az árok karbantartása részben a benövő növényzet és a hordalék eltávolítását, részben szemét, uszadék összegyűjtését jelenti.
- Burkolatfestés, korlátok, forgalomtechnikai berendezések karbantartása - elsősorban festést és tisztítást jelent, de jelentős a balesetek folyamán megsérült korlátok és táblák javítása. Téli üzem mód után a berendezések mosása.
- Műtárgyak karbantartása - ellenőrzés, javítás, korróziógátlás.
- Növényzet gondozása - fák gondozása, sövényvágás.

Megvalósításhoz kapcsolódó szállítás

Útépítés szakterületén az építéssel járó szakaszok a helyi és nyomvonalai adottságok, valamint a környező területhasználatok kötöttségi miatt jellemzően nyomvonalai szállítással valósíthatók meg. Ehhez a jelenleg meglévő közúthálózati elemek használhatók fel. Azon nyomvonalszakaszoknál, ahol a meglévő utak területét elhagyjuk, ott a kialakítandó nyomvonalon valósítható meg a szállítás (mezőgazdasági út igénybevétel esetén).

Távlati forgalmi adatok

2030. év: A tervezett elkerülőn 4600 E/nap és 4900 E/nap forgalom várható. Ez a 832. számú főút forgalomműködésével is jár, mely 1100 E/nappal több forgalmat jelent.

2039. év: Az elkerülő forgalma 4800 E/napra és 5200 E/napra nő.

2045. év: A tervezett elkerülő forgalmát 5000 és 5300 E/nap forgalom nagysággal lehet számolni.

Szakkérdések vizsgálata

Az előzetes vizsgálati eljárás során *a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Korm. rend.**) 11. § (1) bekezdése és 12/A. §-a alapján a **Korm. rend.** 3. és 8. melléklete szerinti táblázatban meghatározott, vonatkozó szakkérdések vizsgálatát kell elvégezni.

Az eljárás során az alábbi szakkérdéseket vizsgáltam:

Közegészségügyi szempontból (Korm. rend. 3. számú melléklet táblázata 3. sor):

A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály VE/NEF/01361-2/2025. iktatószámú szakkérdés vizsgálata:

A Dokumentáció a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően megvizsgálásra került és megállapítást nyert, hogy a **Dokumentációban foglaltak a közegészségügyi feltételeknek megfelelnek. A Dokumentáció elfogadásával kapcsolatban közegészségügyi szempontból kizáró ok nem merült fel.**

Kulturális örökségvédelmi szempontból (Korm. rend. 3. számú melléklet táblázata 4. sor):

A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Építésügy és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi Osztály 4. VE/51/01631-3/2025. ügyiratszámú szakkérdés vizsgálata szerint:

"A Pápa, keleti elkerülő út (8315 j. út körforgalmi csomópontja és 832. sz. út közötti szakasz) kialakításának előzetes vizsgálati eljárása tárgyában a rendelkezésemre álló iratok alapján, a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. számú melléklet 4. pontjában megjelölt örökségvédelmi szakkérdést megvizsgáltam és megállapítottam, hogy örökségvédelmi szempontból

az engedély az alábbi kikötésekkel adható meg:

1. *Tárgyi beruházás vonatkozásában a terület rendelkezésre állását követően az elkészített előzetes régészeti dokumentáció kockázatelemző munkarészét terepbejáráson, geofizikai felmérésen és próbafeltáráson alapuló feltárási projekttervvel (ERD II) kell kiegészíteni. Az előzetes régészeti dokumentációt a földmunkával járó tevékenység engedélyezésére vagy a földterület megszerzésére irányuló azon első hatósági eljárás megindítására irányuló kérelemhez kell mellékelni, amelyben az örökségvédelmi hatóság eljár vagy szakhatósággént vagy a szakkérdés vizsgálatával közreműködik. A próbafeltárás elvégzésére és a feltárási projektterv elkészíttetésére a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központtal (1113 Budapest, Daróczi u. 3.) kell szerződést kötni. Feltárási projektterv hiányában a kivitelezés nem kezdhető meg.*
2. *A kivitelezés tényleges földmunkáinak megkezdése előtt, az érintett régészeti lelőhely megelőző feltárását az elkészített ERD-II feltárási projekttervének szakmai javaslata alapján el kell végezni, továbbá a kivitelezés során a földmunkákkal érintett, és egyéb feltárási módszerekkel fel nem tárt területen régészeti megfigyelést kell biztosítani.*
3. *Régészeti megfigyelés során előkerülő régészeti jelenség esetén – ha a beruházó nyilatkozata alapján az elfedés műszakilag nem valósítható meg – a kivitelezési munkálatok felfüggesztése*

mellett a beruházás területére eső régészeti emlékeket, objektumokat a régészeti megfigyelés keretében végzett bontómunkával fel kell tární. A megfigyelés során előkerülő régészeti jelenségek vonatkozásában a bontómunka és a dokumentálás elvégzésének lehetőségét a feltárást végző intézmény számára biztosítani kell.

4. A megelőző régészeti feltárást és régészeti megfigyelést a beruházó és a feltárást végző intézmény előzetes írásos megállapodása alapján, a beruházó költségviselésével kell megvalósítani és annak elvégzésére a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központtal kell szerződést kötni.

Tárgyi beruházás az egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet 1. sz. melléklet 1.2.155. pontja alapján nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásnak, továbbá a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kötv.) 7. § 20. a) és c) pontjai, továbbá a 23/G. § (1) bekezdés a) pontja értelmében kiemelt nagyberuházásnak minősül. A beruházás vonatkozásában a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ Nemzeti Régészeti Intézete (1088 Budapest, Múzeum krt. 14-16.) adatgyűjtésen és részleges terepbejáráson alapuló előzetes régészeti dokumentáció kockázatelemző munkarészét készítette el, ami az örökségvédelmi hatóság rendelkezésére áll.

A rendelkezésemre álló iratok alapján megállapítottam, hogy a tervezett nyomvonal a 93207 egyedi azonosító számú nyilvántartott régészeti lelőhelyet, valamint Pápa – Özfuttató és Pápa – Pattanó elnevezésű, nyilvántartásba vétel alatt álló régészeti lelőhelyeket érinti.

A szakhatósági eljárás során a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Korm. rendelet) 88. § (1) bekezdésében felsorolt szakkérdéseket vizsgáltam.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kötv.) 11. § (2) bekezdése értelmében a régészeti lelőhelyek a törvény erejénél fogva általános védelem alatt állnak.

Kikötéseimet az alábbiak alapján tettem:

1. A Kötv. 23/C. § (1) és (5) bekezdései alapján nagyberuházás esetén próbafeltárás alkalmazásával előzetes régészeti dokumentációt kell készíttetni. Az Öv. rendelet 39. § (1) bekezdése szerint az előzetes régészeti dokumentáció két fázisban is készülhet: adattári és lelőhely-felderítési, valamint próbafeltárási (ERD II). A Kötv. 23/D. § (1) és (2) bekezdése alapján az előzetes régészeti dokumentáció zárodokumentuma a feltárási projektterv, amely meghatározza a nagyberuházáshoz kapcsolódó valamennyi régészeti feladatellátást, annak módját, az érintett területet és annak régészeti jellemzőit, a várható kockázatokat, továbbá a nagyberuházás régészeti területi jellemzői és előkészítettsége alapján a régészeti feladatellátás területi szakaszait és a szakaszolás indokait. Az elkészített kockázatelemző munkarész a feltárási projektterv összeállításához további terepbejárások, valamint műszeres lelőhelyfelmérés és próbafeltárás elvégzését javasolja. Az Öv. rendelet 39. § (2) bek. alapján az előzetes régészeti dokumentáció keretében a próbafeltárást az akadályozó körülmény megszűnését követően kell elvégezni, ha a próbafeltárás építmény, aszfalt vagy térburkolat, közművezeték, termelői vezeték, engedélyhez kötött magánvezeték, vízzel vagy vegetációval való fedettség miatt részben sem lehetséges, vagy az érintett ingatlannal a beruházó nem jogosult rendelkezni, és az ingatlannal rendelkezni jogosult nem járul hozzá a próbafeltárás elvégzéséhez. A próbafeltárást régészeti munkavégzésre alkalmas állapotú területen lehet

elvégezni, amelynek szempontjait az Öv. rendelet 34. § (3) bek. szabályozza. Az Öv. rendelet 40. § (8) bek. alapján, ha az első hatósági eljárás megindításakor a próbafeltárást akadályozó körülmény még nem hárult el, az előzetes régészeti dokumentáció addig elkészült munkafázisait kell csatolni a kérelemhez. Az Öv. Rendelet 40. § (7) bek. alapján az előzetes régészeti dokumentációt a földmunkával járó tevékenység engedélyezésére vagy a földterület megszerzésére irányuló azon első hatósági eljárás megindítására irányuló kérelemhez kell mellékelni, amelyben a hatóság eljár vagy szakhatóságként vagy a szakkérdés vizsgálatával közreműködik. A Kötv. 23/C. § (3) és az Öv. rendelet 3. § (3) bekezdései alapján az ERD II. elkészítésére a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ jogosult.

2. A Kötv. 22. § (1) bekezdése alapján a nyilvántartott régészeti lelőhelynek a beruházással kapcsolatos földmunkával érintett részén megelőző régészeti feltárást kell végezni. Az Öv. rendelet 43. § (1) bekezdése alapján a beruházó és a feltárást végző intézmény a nagyberuházást megelőző feltárással kapcsolatos szerződést a feltárási projektterv adataira figyelemmel köti meg. A Kötv. 23/E § (5) bekezdése szerint nagyberuházás megvalósítása esetén a régészeti földmunka, valamint a kivitelezés földmunkái régészeti megfigyelés mellett végezhetőek. Az Öv. rendelet 43. § (3) bekezdése alapján nagyberuházás esetén a kivitelezés során a földmunkákkal érintett, és egyéb feltárási módszerekkel fel nem tárt területen régészeti megfigyelést kell biztosítani.
3. A Kötv. 23/E. § (9) bekezdése értelmében, ha a beruházó nyilatkozata alapján az elfedés műszakilag nem valósítható meg, akkor a régészeti megfigyelés keretében régészeti bontómunkát kell végezni. Az Öv. rendelet 35. § (1) bekezdése szerint, ha a régészeti megfigyelés során régészeti bontómunka válik szükségessé, az előkerült régészeti jelenség vonatkozásában a régészeti bontómunkát és az elsődleges leletfeldolgozást a régészeti megfigyelés keretében kell elvégezni.
4. A Kötv. 19. § (3) bekezdése alapján a régészeti feltárási költségeit annak kell fedeznie, akinek érdekében az elvégzendő földmunka vagy a nyilvántartott régészeti lelőhely bolygatása szükségessé vált. Kiemelt nagyberuházás esetén a jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv gondoskodik a megelőző feltárással, valamint a kivitelezés során ellátandó régészeti megfigyelés és szükség esetén régészeti bontómunka elvégzéséről. A jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv az Öv. rendelet 3. § (3) bekezdése alapján a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ.

A rendelkezésemre álló adatok alapján megállapítottam, hogy a tervezett létesítmény a kulturális örökség védelme jogszabályban meghatározott követelményeinek a kérelemben foglaltak szerint a rendelkező részben előírt feltételek mellett felel meg."

Az előzőekre tekintettel a rendelkező rész **4.1.1-4.1.4 pontjaiban írtam elő engedélyezési feltételt örökségvédelmi szempontból.**

Táj és természetvédelmi szempontjából (Korm. rend. 3. számú melléklet táblázata 5. sor):

Az út nyomvonala, valamint annak közvetlen környezete **nem képezi** országos jelentőségű védett természeti terület részét, továbbá **nem tartozik** az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V.11.) KvVM rendeletben felsorolt Natura 2000 területek közé.

A legközelebb fekvő országos jelentőségű védett természeti terület a Tapolcafői-láprétek Természetvédelmi Terület, amely a nyomvonal déli végpontjától 6,9 km távolságra, délre található. A

nyomvonal déli végpontjától légvonalban megközelítőleg 6,2 km-re, délkeletre húzódik az Északi-Bakony elnevezésű (HUBF30001 területkódú) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület és különleges madárvédelmi terület határa. A tervezett beruházás a jelentős távolság miatt nem okoz zavaró hatást a tárgyi országos jelentőségű védett természeti területen és a Natura 2000 hálózathoz tartozó területen.

A tervezett közúti fejlesztés a *Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről* szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben meghatározott országos ökológiai hálózat övezeteit, illetve a *területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról* szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelettel meghatározott tájképvédelmi terület övezetét nem érinti.

A kivitelezéssel érintett területen a *természet védelméről* szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: **Tvt.**) 23. § (2) bekezdése szerinti ex-lege védett természeti érték és a **Tvt.** 6. § (3) bekezdése szerinti egyedi tájérték nem található, továbbá a rendelkezésemre álló, a természetvédelmi kezelő Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság által szolgáltatott adatok alapján a *védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről* szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendeletben szereplő fajok előfordulása nem került rögzítésre.

A Dokumentációban foglaltak alapján élővilág-védelmi szempontból a tevékenység közvetlen hatásterülete a tengely vonalában mintegy 24 m szélességben, közvetett hatásterülete a közúti fejlesztés szélétől számított 160-160 m széles sávban került megállapításra.

Az élővilág-védelmi célú **terepi vizsgálatok** 2024. július és 2025. április hónapokban zajlottak.

Az Általános Nemzeti Élőhely-osztályozási Rendszer (ÁNÉR 2011) szerinti élőhely-térképezés eredményeként megállapításra került, hogy a tervezett közúti fejlesztés a tengelytől számított 150-150 m széles sávban elsősorban szántókat (T1), jellegtelen üde és félszáraz gyepeket (OB, OC), galagonyás-kökényes félszáraz cserjéseket (P2b), akácost (S1), őshonos fajú facsoportokat, fasorokat (RA), nem őshonos fajok spontán állományait (S6), nem őshonos fajú ültetett erdősávokat, fasorokat (S7), valamint telephelyet, roncssterületet (U4) és úthálózatot (U11) érint. A tervezett beruházás területe túlnyomórészt alacsony természetességet mutató, helyenként erősen roncsolt élőhelynek minősíthető. A tervezési területen és közvetlen környezetében védett, vagy közösségi jelentőségű növényfaj állománya nem került elő.

A tervezési területen és annak környezetében tapasztalható erős antropogén hatás következtében a területre tágtűrűsű, zavarást jól toleráló taxonokból álló fauna jellemző. Ízeltlábúak tekintetében a gyakori fajok kivételével (pl. nappali pávaszem – *Inachis io*) védett fajok nem kerültek elő a terepi bejárások során. A védett kételtű- és hüllőfajok közül a környező víztestekben csak az országszerte elterjedt kecskebéka (*Pelophylax kl. esculentus*) kis egyedszámú állományát sikerült kimutatni, valamint az utak menti keskeny gypsávokban az országosan gyakori fürge gyík (*Lacerta agilis*) került megfigyelésre. A tervezési területre eső élőhelyeken jelenleg is fészkelő madárfajok a gyakori, generalista fajok közé tartoznak, melyek legfontosabb előfordulási helyszíne a fás-cserjés növényzet.

A tervezett fejlesztésnek nem lesz jelentős hatása a tárgyi szakasz környezetében előforduló védett állatfajokra. Az építés során fellépő zavarás időszakos, a munkavégzés fázisaihoz kötődik, a közvetlen hatásterületen kívül legfeljebb néhány száz méter szélességben érzékelhető. A kivitelezést követően az élővilágra gyakorolt hatások közül a hosszirányú objektum által okozott élőhely-fragmentáció nevezhető a legjelentősebbnek.

A földmunkák helyén, az útpálya nyomvonalán megváltozik a felszínborítás, a beruházás a korábbi művelési ágak megszűnésével és a helyükön közlekedési terület kialakulásával jár, azonban a közvetett

hatásterületen számottevően nem módosul a tájhasznosítás. Az érintett terület jelenleg nagyrészt degradált, ember alkotta táj, amely mezőgazdasági és belterületi jellegű, ezért tájvédelmi szempontból a várható változások elfogadhatónak tekinthetők.

A **Tvt.** 5. § (1) bekezdése szerint minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti értékek és területek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában.

A **Tvt.** 6.§ (2) bekezdése alapján a tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes és természetközeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.

A **Tvt.** 7.§ (2) bekezdésének c) pontja alapján a település-, a területrendezés és fejlesztés, különösen a területfelhasználás, a telekalakítás, az építés, a használat során kiemelt figyelmet kell fordítani a természeti értékek és rendszerek, a tájképi adottságok és az egyedi tájértékek megőrzésére.

A **Tvt.** 8. § (1) bekezdése szerint a vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani. A **Tvt.** 17. § (1) bekezdése alapján a 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.

A **Tvt.** 43. § (1) bekezdése értelmében tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kíntása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy bújóhelyeinek lerombolása, károsítása.

A **4.2.1-4.2.6 pontokban** foglalt táj- és természetvédelmi szempontú feltételeimet a fent hivatkozott jogszabályhelyek, valamint a Dokumentáció 12. fejezetében megfogalmazott, javasolt hatáscsökkentő intézkedések figyelembevételével tettem.

Táj- és természetvédelmi szempontból a rendelkezésemre álló adatok és a benyújtott Dokumentáció alapján összefoglalva megállapítható, hogy a tevékenységből jelentős környezeti hatások nem várhatók, hatásvizsgálati eljárás lefolytatása így nem indokolt. A tevékenység természetvédelmi típusú engedélyhez nem kötött.

Termőföldre gyakorolt hatások szempontjából (Korm. rend. 3. számú melléklet táblázata 6. sor):

A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály VE/31/01373-2/2025. ügyiratszámú szakkérdés vizsgálata szerint:

A talajvédelmi szakkérdés vizsgálata során megállapítást nyert, hogy a Dokumentációban foglaltak és a vonatkozó jogszabályi rendelkezések betartása mellett talajvédelmi szempontból külön kikötés nélkül kiadható az előzetes vizsgálati eljárást lezáró határozat.

Az erdőre gyakorolt hatások szempontjából (Korm. rend. 3. számú melléklet táblázata 7. sor):

A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály VE/32/02663-3/2025. ügyiratszámú szakkérdés vizsgálata szerint:

"Az engedélyesnek a munkálatok megkezdése előtt a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztályától (a továbbiakban: Erdészeti Osztály) a beruházás során – a hatósági

nyilvántartásban, az Országos Erdőállomány Adattárban (a továbbiakban: Adattár) szereplő – erdőterületet érintő ingatlanokra az erdő igénybevételi engedélyt meg kell szereznie.

A Pápa keleti elkerülő út megvalósítása nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügy, ezért a tervezett beruházás kivételessége indokolt, a közérdekkel összhangban van és helyhez kötött, így a szükséges erdő igénybevételi engedély kiadásának erdészeti hatósági szempontból nincs kizáró oka.

Amennyiben a tervezett beruházás miatt erdőterületen fakitermelés szükséges, úgy az csak erdőterv módosító határozat birtokában, a fakitermelés előzetes bejelentésének az Erdészeti Osztály általi tudomásulvétele után végezhető.

Amennyiben a fásításnak minősülő földrészekről a kivitelezés során bármikor fakitermelés válna szükségessé, úgy az csak a tervezett kitermelést megelőzően minimum 21 nappal a területileg illetékes erdészeti hatósághoz történő bejelentést követően lehetséges.

A kivitelezési és üzemeltetési munkálatok során a szomszédos erdőkben tilos hulladékot elhelyezni, valamint a talajt ért károsító hatások megszüntetéséről és következményeinek felszámolásáról a kivitelezőnek gondoskodnia kell.

A tervezett beruházás hatásterületein lévő erdőket és azok élővilágát, továbbá az erdőtörvény hatálya alá eső egyéb erdészeti létesítményeket és objektumokat a beruházás és az üzemeltetés során káros hatások fogják érni, azonban ezek mértéke csekély, így ezek elviselhetők, tolerálhatóak lesznek.

Indokolás

A dokumentáció áttanulmányozása során megállapítottam, hogy a tervezett beruházás az alábbi táblázatban részletezett, az Adattárban nyilvántartott erdő- és egyéb részleteket érinti:

Helység	Érintett hrsz.	Érintett erdő- vagy egyéb részlet Adattári azonosítója
Pápa	0510/10	56/A, 56/CE, 56/NY

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.) 77. §-a szerinti erdő igénybevételi eljárást le kell folytatni a beruházás megkezdése előtt.

A beruházást az egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánította. A tervezett korszerűsítés célja a szolgáltatási színvonal és a közlekedésbiztonság javítása. Ezért a tervezett beruházás kivételessége indokolt, a közérdekkel összhangban van és helyhez kötött, így a szükséges erdő igénybevételi engedély kiadásának erdészeti hatósági szempontból nincs kizáró oka.

Amennyiben a tervezett beruházás miatt az érintett erdőterületeken fakitermelés szükséges, akkor az Evt 78. § (6) bekezdése alapján az erdészeti hatóság az erdő igénybevételi eljárásakor az erdőtervet módosítja, melynek engedélyezését követően történhet a fakivágás.

Amennyiben a tervezett beruházás során az Adattárban nem szereplő külterületi ingatlanon található, az erdészeti hatóság hatáskörbe tartozó fa vagy faállomány kitermelése szükséges, úgy az csak a fakitermelés előzetes bejelentésének erdészeti hatóság általi tudomásul vétele után végezhető.

Tájékoztatom, hogy fásításból tervezett fakitermelések bejelentésének tárgyában 2024. július 1-től erdészeti hatóságként országos illetékességgel a Nébih jár el. A fásításból tervezett fakitermelés bejelentést kizárólag a Nébih elektronikus felületén lehet benyújtani. A benyújtással kapcsolatos részletes információk a <https://portal.nebih.gov.hu/eutrszakmai> weboldalon elérhetőek.

Az Evt. 61. § (1) bekezdés b) pontja alapján tilos a beruházással érintett ingatlanok szomszédságában lévő erdőkben hulladékot elhelyezni. Továbbá az Evt. 62. § (3) bekezdése szerint a talajt ért károsító hatások megszüntetéséről és következményeinek felszámolásáról a beruházónak gondoskodnia kell.

A dokumentáció szerint a tervezett beruházás hatásterületein lévő erdőket és azok élővilágát, továbbá az Evt. hatálya alá eső egyéb erdészeti létesítményeket és objektumokat a beruházás és az üzemeltetés során káros hatások fogják érni, azonban ezek mértéke csekély, így ezek elviselhetőek, tolerálhatóak lesznek.

Az állásfoglalást a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rend.) 10. § d) pontjában biztosított hatáskörben eljárva, a Korm. rend. 11. § (1) bekezdése szerinti illetékességi szabályok figyelembevételével adtam ki."

Megállapításra került, hogy a tervezett tevékenység kapcsán a rendelkező rész 2.1 pont és 4.3.1 - 4.3.3 pontjainak betartása mellett az erdőre gyakorolt hatások szempontjából kizáró ok nem merült fel, jelentős hatás nem várható.

Termőföld mennyiségi védelme szempontjából (Korm. rend. 3. számú melléklet táblázata 8. sor):

A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály (a továbbiakban: ingatlanügyi hatóság) 14057/2/2025. ügyiratszámú szakkérdés vizsgálatára szerint:

"A termőföldek más célú hasznosítására vonatkozó szabályokat a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Tft.) 9-15/C. §-ai állapítják meg. E törvény rögzíti, hogy mely tevékenységek minősülnek a termőföld más célú hasznosításának.

A Tft. kimondja, hogy a termőföldet az ingatlanügyi hatóság engedélyével lehet más célra hasznosítani, ide nem értve a (2) bekezdésében meghatározott eseteket. Az ingatlanügyi hatóság engedélyének hiánya esetén a más hatóságok által kiadott engedélyek nem mentesítik az igénybevevőt a törvényben foglalt jogkövetkezmények alól, továbbá más hatóságok a termőföldet érintő engedélyezési eljárásuk során kötelesek meggyőződni arról, hogy rendelkezésre áll-e a termőföld más célú hasznosításának engedélyezéséről szóló ingatlanügyi hatósági határozat. [Tft. 10. § (1) és (3) bekezdés]

A Tft. 11. §

- (1) bekezdése alapján termőföldet más célra csak kivételesen - elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevétele - lehet felhasználni.
- A (2) bekezdésben foglaltak szerint, az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetve helyhez kötött igénybevétele céljából lehet. A termőföldnek hulladéklerakó céljára történő igénybevétele esetén a környezetvédelmi és természetvédelmi követelmények betartása mellett, mezőgazdasági művelésre alkalmatlan vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföld más célú hasznosítása engedélyezhető. A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúráberuházás esetében az átlagosnál jobb minőségű termőföld végleges más célú hasznosítása is engedélyezhető, ha annak

megvalósítása más jogszabály rendelkezéseire figyelemmel más helyen vagy más nyomvonalon nem lehetséges.

- (3) bekezdés értelmében: A (2) bekezdés alkalmazása szempontjából helyhez kötött igénybevételnek kell tekinteni különösen
 - a) a meglévő létesítmény bővítését, közlekedési és közmű kapcsolatainak kiépítését;
 - b) a bányauzemet és a természeti kincsek kitermeléséhez szükséges egyéb létesítményt;
 - c) azt a területet, amelyet a Kormány a Magyar Közlönyben közzétett határozatával beruházási célterületté nyilvánított;
 - d) kis teljesítményű erőmű létesítését a betáplálásra alkalmas villamosenergia-elosztói hálózat 1000 méteres közvetlen környezetében;
 - e) a régészeti lelet feltárásához és megőrzéséhez szükséges területigényt.
 - f) a legfeljebb 1 hektár területű termőföldet érintő, a 21. § (3) bekezdés f) pontja szerinti más célú hasznosítást;
 - g) a legfeljebb 1 hektár területű termőföldet érintő, nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházás megvalósítását, építését vagy üzemeltetését szolgáló létesítmény vagy tárolótér elhelyezését, annak közműkapcsolatainak kiépítését.
- (3a) bekezdés alapján a helyhez kötöttséget megalapozó körülmény fennállását – a (3) bekezdés c) pontjában foglalt kivétellel – az igénybevevőnek kell igazolni a kérelem benyújtásakor. Az igénybevétel helyhez kötöttségét nem alapozza meg önmagában a létesítmény elhelyezésének célszerűsége, a településrendezési eszközök által szabályozott területfelhasználási mód, a termőföld tulajdonosainak együttműködési hajlandósága miatti beruházói könnyebbség, illetve ha az igénybevevőnek többletterhet jelentene a beruházás más ingatlanon történő megvalósítása.
- (3b) bekezdés szerint, ha a termőföld minősége földminősítési eljárás eredményeként átlagosnál jobb minőségű termőföldből átlagos vagy az átlagosnál gyengébb minőségű termőföldre változott, a termőföld minőségében bekövetkezett változás ingatlan-nyilvántartási átvezetését követő 5 éven belül a termőföld más célú hasznosítására csak helyhez kötött igénybevétel esetén kerülhet sor.
- (4) bekezdés értelmében az igénybevételt az indokolt szükségletnek megfelelő legkisebb területre kell korlátozni.
- (5) bekezdés szerint a termőföld igénybevétel mértékének a ténylegesen felmerülő szükséglethez kell igazodni. A más célú hasznosítás csak akkor engedélyezhető, ha a kérelemben megjelölt terület részletesen alátámasztott, konkrét és tényleges igényen alapul. A termőföld más célú hasznosítása nem engedélyezhető jövőbeli vagy bizonytalan várakozáson alapuló igény alapján.

A Tfv. 8. §

- (1) bekezdés alapján, ha az ingatlanügyi hatóság más hatóságok engedélyezési eljárásaiban földvédelmi szakhatóságként működik közre, a termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatni, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételével történjen.

- 2) bekezdése értelmében: A szakhatósági állásfoglalás kialakítása során figyelemmel kell lenni, hogy a szakhatósági eljárás tárgyát képező földrészekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény ne akadályozza.

A Tfvt. 8/A. § értelmében földvédelmi szakkérdés vizsgálata során a 8. § (1)–(3a) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kell."

Az előzőek alapján megállapítást nyert, hogy az alábbi feltételek előírása szükséges:

"...a Pápa keleti elkerülő út kialakítása termőföldeket is érint, ezért a más célú hasznosítási tevékenység megkezdése előtt, az érintett, termőföld besorolású, de erdőtől különböző művelési ágú ingatlanok más célú hasznosítását engedélyeztetni kell hatóságunknál. Az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása elsősorban a települési átlagnál gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételel kell, hogy történjen.

- A tervezett tevékenységgel érintett ingatlannal szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását akadályozni nem lehet."

Megállapításra került, hogy a rendelkező rész 2.2 és 4.4.1-4.4.2 pontjainak betartása mellett a tervezett tevékenység kapcsán termőföld mennyiségi védelme szempontjából kizáró ok nem merült fel.

A területrendezési tervekkel való összhang tekintetében (Korm. rend. 3. számú melléklet táblázata 9. sor):

A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítési Iroda VE/05/1139-2/2025. ügyiratszámú szakkérdés vizsgálata szerint:

"A környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.624.) 11. § (1) bekezdése alapján a területi környezetvédelmi hatóság előzetes vizsgálati, környezeti hatásvizsgálati, egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban, valamint az összevont eljárásban vizsgálja az 3. melléklet I. táblázatában nevesített szakkérdéseket.

A szakkérdés vizsgálatához szükséges dokumentáció elektronikus elérhetőségét a Környezetvédelmi Hatóság megadta.

A Pápa keleti elkerülő (8315 j. út körforgalmi csomópontja és 832. sz. út közötti szakasz) engedélyezési és kiviteli tervének elkészítése az egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló **345/2012. (XII. 6.) Kormányrendelet 1. sz. mellékletének 1.2.155. pontja alapján nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházásnak minősül.**

A Kr.624. 11. § (1) bekezdése és az 3. melléklet I. táblázat 9. pontja alapján a területrendezési tervekkel való összhang tekintetében a szakkérdést az állami főépítési hatáskörében eljáró kormányhivatal vizsgálja, ha az a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.218.) szerinti országos vagy térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények megvalósítására, valamint azok jelentős módosítására irányul.

A Kr.218. 7. számú melléklete tartalmazza a területrendezési tervek tartalmi követelményeit, melynek a II. A) 1.2. pontja felsorolja a műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények térbeli rendjét. Eszerint a „főút” (1.2.1.2. pont) az Országos Területrendezési Tervben, valamint érintettség esetén a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított országos jelentőségű elem, továbbá a „főúti településselkerülő szakasz” (1.2.2.1. pont) érintettség esetén a kiemelt térségi és vármegyei területrendezési tervben megállapított térségi jelentőségű elem.

A tervezett beruházással érintett területre a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MaTrT), a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet (a továbbiakban: MVM rendelet), valamint a Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlésének a Veszprém megye területrendezési szabályzatáról, térségi szerkezeti tervéről és övezeteiről szóló 15/2019. (XII. 13.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: VMTrT) szerinti területrendezési tervek vannak hatályban.

A MaTrT 14. § (1) bekezdése szerint az országos közlekedési infrastruktúra-hálózatok és a műszaki infrastruktúra egyedi építményeinek térbeli rendjét, az országos jelentőségű építmények elhelyezkedését a MaTrT 2. melléklete (az Ország Szerkezeti Terve), e térbeli rend szempontjából meghatározó települések felsorolását pedig a MaTrT 4/1-4/6. melléklet tartalmazza. A MaTrT 15. § (1) bekezdése értelmében a VMTrT 2. melléklete (a vármegye Szerkezeti Terve) az országos műszaki infrastruktúra-hálózatok és a műszaki infrastruktúra egyedi építményeinek helyét az Ország Szerkezeti Tervében meghatározott térbeli rend figyelembevételével határozza meg.

A VMTrT 1. §-a, valamint a 3. § (1) és (4) bekezdései szerint Veszprém vármegye egyes térségei terület-felhasználásának feltételeit, a műszaki infrastruktúrális hálózatok összehangolt térbeli rendjét a VMTrT 2. melléklete (a vármegye Szerkezeti Terve), a térbeli rend szempontjából meghatározó települések felsorolását pedig az 1/C. melléklete tartalmazza.

A MaTrT 2. számú melléklete (az Ország Szerkezeti Terve), valamint a 4/1. melléklet 3.2 táblázat 27. sora a tervezett nyomvonalat **a távlati főutak tervezett szakaszaként tartalmazza.**

A VMTrT 1/C. mellékletének 1.1. táblázata szerint a 832-es főút (Pápa (83. sz. főút) – Csót – Bakonytamási – (Veszprémvarsány (82. sz. főút)) a főúthálózat meglévő eleme, és a főutak tervezett településselkerülő szakaszait tartalmazó 1.3. táblázatban **felsorolja a 83. számú főút Pápa szakaszt.**

A döntés-előkészítő tanulmányban 4 különböző nyomvonalváltozat szerepel, amelyek közül a 'D' nyomvonalváltozat került kiválasztásra és az EVD erre vonatkozóan tartalmaz vizsgálatokat.

A dokumentáció 97. oldala szerint:

„A tervezett keleti elkerülő út nyomvonala Pápa település külterületi, keleti részét érinti. A terv az érvényben lévő Településrendezési Terveket figyelembe veszi.”

„A jelenleg hatályos Országos Területrendezési Terv, valamint a Veszprém Vármegye Területrendezési Terve is tartalmazza a keleti elkerülő lehetséges nyomvonalát. Azonban fontos megemlíteni, hogy a két nyomvonal eltér egymástól. Ezzel kapcsolatosan egyeztetések folytak Pápa Város, Veszprém Vármegye, illetve az állami főépítéssel.

Ezek alapján megállapítható, hogy a tervezett elkerülő útnak településrendezési eszközökben nincs szabályozási eszközökkel meghatározott területbiztosítása, ellenben jóváhagyással rendelkezik.”

A VMTrT 2. számú melléklete (a vármegye Szerkezeti Terve) tartalmazza a **832. számú főutat, azonban annak nyomvonala eltér az előzetes vizsgálati eljárásban szereplő nyomvonaltól (a**

továbbiakban: tervezett nyomvonal). A tervezett nyomvonal a vármegye Szerkezeti Terve szerint jelölt helyen indul és végződik, ugyanakkor az egy rövid szakaszon kis mértékben északi irányba tolódik.

A tervezett nyomvonal érint országos jelentőségű vasútvonalat, amellyel kapcsolatosan az EVD az alábbiakat tartalmazza:

„Pápa települését közvetlenül nem érinti tervezett jövőbeni vasútfejlesztés. A 10. és a 13. számú vasútvonal érintett a tervezéssel kapcsolatban. A 10. számú, Győr-Pápa-Celldömölk egyvágányú vasúti vonal a forgalmi igények kielégítésére alkalmas, bővítés, második vágány építése nincs kilátásban. A 13-as számú Pápa-Tatabánya vasútvonalon a Bázisrepülőtér iparvágány kiszolgálását fenntartják.

A tervezett nyomvonal esetében 1 db vasúti átgáró tervezett (0+ 554,89 km szelvényben), mely szintbeni kialakítású lesz (helyben kezelt, de önműködő felnyitású, oldású, félsorompóval kiegészített fénsorompóval biztosított átgáró).”

A tervezett nyomvonal részben érint egy meglévő földgázelosztó vezetéket.

A tervezett nyomvonal szakasz a MaTrT 2. számú mellékletét képező Ország Szerkezeti Terve, valamint a VMTrT 2. melléklete szerint erdőgazdálkodási és mezőgazdasági térségi területfelhasználási kategóriában van.

A tervezett nyomvonal a VMTrT térségi övezeti tervlapjai alapján a következő térségi övezetekkel érintett: erdőtelepítésre javasolt területek övezete (VMTrT 3.3. melléklet), vízminőség-védelmi terület övezete (VMTrT 3/6. melléklet).

A tervezett nyomvonallal érintett Pápa város közigazgatási területe a VMTrT térségi övezeti tervlapjai alapján a következő térségi övezetekkel érintett: a honvédelmi és katonai célú terület övezete (VMTrT 3/8. melléklet), a gazdaságfejlesztés kiemelten támogatott célterületeinek övezete (VMTrT 3/12.1. melléklet), az innovációs-technológiai fejlesztés kiemelten támogatott célterületének övezete (VMTrT 3/12.2. melléklet), a karsztvíz emelkedéssel veszélyeztetett települések övezete (VMTrT 3/12.3. melléklet), a turisztikai fejlesztések kiemelten támogatott célterületének övezete (VMTrT 3/12.4. melléklet), valamint az együtt tervezendő térségek övezete (VMTrT 3/12.5. melléklet).

A tervezett nyomvonal szakaszt a MaTrT 3/5. melléklete szerinti a honvédelmi és katonai célú terület övezete, a 3/3. melléklete szerinti erdőtelepítésre javasolt területek övezete, valamint az MVM rendelet 4. melléklete szerinti vízminőség-védelmi terület övezete érinti.

A MaTrT 17. § (2) bekezdése szerint: „(2) A 4/1–4/3. mellékletekben szereplő **országos műszaki infrastruktúra-hálózatok elemeit** és az egyedi építményeket az ott felsorolt, a térbeli rend szempontjából meghatározó települések közigazgatási területét – térség esetén a megjelölt település közigazgatási területét vagy annak 10 km-es körzetét – érintve, az országos, a kiemelt térségi és a **vármegyei szerkezeti terv**, valamint a településrendezési terv **figyelembevételével, az engedélyezési eljárás során felmerülő ágazati szempontok és követelmények miatt szükséges korrekciókkal kell megvalósítani.**”

A MaTrT 15. § (2) bekezdése szerint **a településrendezési tervben**

„a) az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok és a műszaki infrastruktúra egyedi építményeinek helyét a kiemelt térségi, illetve **vármegyei területrendezési tervekben meghatározott térbeli rend figyelembevételével kell meghatározni,**

b) az országos és **térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok nyomvonala a településrendezési terv egyeztetési eljárásában részt vevő, az egyeztetés tárgyát képező infrastruktúra elem**

vonatkozásában az adott egyeztetési szakterületet képviselő államigazgatási szerv hozzájárulása, és az egyéb érintett szakterületet képviselő államigazgatási szerv egyetértése esetén térhet el a kiemelt térségi, illetve vármegyei területrendezési tervek szerkezeti tervében megállapított nyomvonalváltozattól, azok térbeli rendjétől és a térbeli rend szempontjából meghatározó települések felsorolásától.”

Megállapítottam, hogy a fentiek szerinti **országos és vármegyei övezetek a Pápa, keleti elkerülő út (8315 j. út körforgalmi csomópontja és 832. sz. út közötti szakasz) kialakítását nem tiltják, feltételhez nem kötik.**

Előzőek mellett tájékoztatom, hogy a Pápa, keleti elkerülő út (8315 j. út körforgalmi csomópontja és 832. sz. út közötti szakasz) nyomvonal a Pápa Város Önkormányzata Képviselő-testületének Pápa Helyi Építési Szabályzatáról szóló 14/2019. (IX.26.) önkormányzati rendeletének mellékletét képező szabályozási terven, mint tervezett országos főút ugyan szerepel, ugyanakkor az közlekedési terület övezetként nem került kiszabályozásra, amelyet az út engedélyezése előtt a településrendezési eszköz módosításával meg kell tenni.

Összefoglalás:

A szakkérdés vizsgálat során megállapítottam, hogy **a Pápa, keleti elkerülő út (8315 j. út körforgalmi csomópontja és 832. sz. út közötti szakasz) kialakítása összhangban van a műszaki infrastruktúra hálózatoknak az Országos Területrendezési Tervben, valamint a VMTrTben meghatározott térbeli rendjével.**

Az állami főépítési szakmai feladatokat a főépítési tevékenységről szóló 190/2009. (IX.15.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése és a 7. § e) pontja alapján látom el.”

A hulladékképződés megelőzését szolgáló intézkedések, a hulladékkezelésre vonatkozó jogszabályi követelmények teljesítése szempontjából (Korm. rend. 3. számú melléklet táblázata 17. sor):

A Korm. rendelet 3. melléklet 17. sorában nevesített, a hulladékkezelésre vonatkozó jogszabályi követelmények teljesítésülésének vizsgálata során a rendelkezésemre álló adatok alapján az alábbiakat állapítottam meg:

Létesítés:

A létesítés fázisa nem veszélyes (települési és építési-bontási hulladékok) és veszélyes hulladékok képződésével is jár.

A létesítési fázisban az alábbi nem veszélyes hulladékok előfordulásával kell számolni:

- építési és bontási hulladék (beton, fa üveg, műanyag, fémek, föld és kövek)
- egyéb települési szilárd hulladék,
- gépek berendezések üzemeltetéséből, karbantartásából

A keletkező nem veszélyes hulladékokat fajtánként elkülönítve gyűjtőhelyen gyűjtik és hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező kezelőnek adják át.

A létesítés során veszélyes hulladékok a gépek berendezések üzemeléséhez kapcsolódóan, illetve a karbantartási tevékenységekből, valamint havária esetén keletkezhetnek (pl. festékes göngyöleg, felületkezelő anyagok maradványai, olajtartalmú hulladékok stb.), amelyek gyűjtését és elszállíttatását a Kérelmező nyilatkozata alapján a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet alapján fogják elvégezni.

Felhívom a figyelmet, hogy ha az építési munkálatok során az építési-bontási hulladékok közül bármelyik mennyisége túllépi az **építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól** szóló 45/2004. (VII. 26.) BM–KvVM együttes rendelet 1. számú mellékletében meghatározott küszöbértéket, a ténylegesen keletkezett hulladékokról az **építőipari kivitelezési tevékenységről** szóló 191/2009. (IX.15.) Korm. rendelet szerint hulladék nyilvántartó lapot kell készíteni, továbbá a hulladékot kezelő szervezet átvételi igazolásával együtt a Kormányhivatal felé meg kell küldeni.

Üzemelés:

Az üzemelés során karbantartásból, fenntartásból, használatból származó hulladékok (vegyes települési hulladék, biológiailag lebomló hulladékok, veszélyes hulladékok, építési- és bontási hulladékok, valamint balesetekből, havária jellegű eseményekből származó hulladékok képződése várható.

Az üzemelés során keletkező hulladékokat az adott hulladékra hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező szervezetnek adják át.

Felhagyás:

A létesítmény felhagyása nem várható.

A tervezett tevékenység a rendelkezésre álló adatok alapján hulladékgazdálkodási szempontból várhatóan nem gyakorol jelentős hatást a környezetre, ezért környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem indokolt.

Vízügyi és vízvédelmi szempontból (Korm. rend. 8. számú melléklet táblázata 2., 3. sor):

A Fejér Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Vízügyi és Vízvédelmi Osztály 30407/5132-1/2025.ált. iktatószámú szakkérdés vizsgálata szerint:

"Az Építési és Közlekedési Minisztérium (székhely: 1054 Budapest, Alkotmány u. 5., KSH:15847397-8411-311-01, KÜJ: 103979564) megbízottja által benyújtott kérelem és annak mellékletétképező dokumentáció alapján, a **Pápa, keleti elkerülő út (8315 j. út körforgalmi csomópontja és 832. sz. út közötti szakasz) kialakításának előzetes vizsgálata ügyében** indult eljárásban a vízügyi és vízvédelmi

SZAKKÉRDÉS-VIZSGÁLATOT

elvégezve megállapítottam, hogy a tárgyi előzetes vizsgálat lefolytatása vízügyi és vízvédelmi szempontból kikötés nélkül engedélyezhető.

INDOKOLÁS

A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya VE/30/05825-13/2025. számon megkereste a Fejér Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztályát a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 8. mellékletben foglalt táblázat 2-3. pontjaiban foglalt szakkérdések vizsgálatára vonatkozóan, a **Pápa, keleti elkerülő út (8315 j. út körforgalmi csomópontja és 832. sz. út közötti szakasz) kialakításának előzetes vizsgálata ügyében.**

A környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 8. mellékletben foglalt táblázat 2-3. pontjaiban foglaltak szerint a környezetvédelmi hatóság engedélyezési eljárásában az eljáró hatóság által vizsgálandó szakkérdések:

Annak elbírálása, hogy a tevékenység vízellátása, a keletkező csapadék és szennyvíz elvezetése, valamint a szennyvíz tisztítása biztosított-e, vízbázis védőterületére, védőidomára, jogszabályban, illetve

határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e, továbbá annak elbírálása, hogy a tevékenység az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra milyen hatást gyakorol, a felszíni és felszín alatti vizek minősége, mennyisége védelmére és állapotromlására vonatkozó jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e.

A beruházás az egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet 1. melléklet 1.2.155. pontja szerint nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügy.

A Pápai elkerülő út végső célja, hogy a 8305 jelű, Pápa-Vaszar-Gyarmat összekötő mellékút körforgalmú csomópontján keresztül, a település zaj- és forgalomcsökkentése érdekében a várost elkerülve, dél-keleti irányból biztosítson közvetlen kapcsolatot a 832. számú, Pápát Veszprémvarsánnal összekötő másodrendű főút irányába.

- 2x1 sávós útpálya kialakítása a teljes beavatkozási hosszon,

- Párhuzamos szervízutak – 3 szakaszon, összesen ~ 1120,14 m hossz

A tervezett út víztelenítésének megoldását a helyi talajviszonyok, az út keresztirányú esésviszonyai, ívviszonyai, valamint magassági vonalvezetése határozza meg.

A tervezett elkerülő út hidrogeológiai védőövezetet, vízfolyást nem érint.

A tervezési szakasz elején, ~ 0+000 – 0+800 km sz. között, magas talajvízszinttel rendelkező területen (1-2 m) halad, ezen a részén a mértékadó talajvízszintet a terepre irányozták elő.

Sérülékeny üzemelő vízbázist jelen beruházás nem érint. A tervezési szakasz elején a tervezett elkerülő út csatlakozik a 8305. – 8315. sz. utak csomópontjában található 5 ágú körforgalom DK-i Pápa városához közelebb található ágához. A korábban említett magas talajvízszint miatt ezen a szakaszon gravitációs elvezetésű árok valósul meg, befogadóként a körforgalom meglévő földmedrű, rövidebb szakaszokon burkolt árka szolgál.

A nyomvonal nagy részben szántó besorolású területeken halad.

A nyomvonal a 0+554,88 km szelvényben keresztezi a Pápa-Tatabánya vasútvonalat. A 0+625 kmszelvényben a szelvényezés szerinti jobb oldalon szikkasztó/párologtató tározó került kialakításra, melybe bevezetésre kerül az útra hulló csapadékvíz. A 0+624,59 – 2+275,36 km. sz. között gravitációs elvezetési árok került betervezésre a mértékadó talajvízszint, valamint a tervezett lekerülő út magassági vonalvezetése miatt, befogadó a 0+624,59 km. szelvényben található tervezett tározó, valamint a 2+236 km. sz. található önkormányzati árok szolgál. Alternatív verzióként átereszt betervezése válik szükségessé a vasútvonal alatt a gravitációs elvezetésű árok folytonosságának biztosítása érdekében.

A nyomvonal több keresztmetszetben keresztez meglévő nyílt medrű árok szakaszokat, ezen szelvényekben átereszt betervezése válik szükségessé az elkerülő út alá. Az e-út 03.07.12 Közutak víztelenítésének tervezése előírásai alapján főút esetén minimum Ø 0,80 m, míg önkormányzati mellékút esetén minimum Ø 0,60 m átereszt beépítése szükséges az üzemeltetési munkálatok elvégzésének biztosítására.

A rendelkezésre álló nyilvántartás szerint a bontási terület üzemelő vagy távlati ivóvízbázis védőterületét nem érinti.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 7. § (4) bekezdésén alapuló 1:100.000-es méretarányú érzékenységi térkép alapján a terület

szennyeződéserzékenységi besorolása a felszín alatti víz állapota szempontjából: érzékeny terület (ezen belül 2.a) besorolású).

A tevékenység vízellátása, a keletkező csapadék és szennyvíz elvezetése, valamint a szennyvíz tisztítása biztosított, a tevékenység nem érint vízbázis védőterületet. A tevékenység nincs hatással az árvíz és jég levonulására. A felszíni és felszín alatti vizek minősége, mennyisége védelmére és állapotromlására vonatkozó jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők.

A melléklet dokumentáció alapján az összegyűjtött csapadékvizek az első vízjogi engedéllyel rendelkező befogadói ártalommentes elvezethetők.

Az előzetes vizsgálati eljárás lefolytatása ellen a fentiek alapján vízgazdálkodási és vízvédelmi szempontból nem emeltem kifogást.

Felhívom a figyelmet arra, hogy a víziközművek közelében, illetőleg azok keresztezésénél a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendeletben, valamint a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendeletben foglaltak figyelembevételével, a víziközmű üzemeltetőjének előírásait betartva kell eljárni."

A Dokumentációban foglaltak alapján a hatásterületéhez tartozó **Pápa, külterület, 0488/1 és 0488/2 helyrajzi számú ingatlanok Honvédelmi Rendeltetésű Területeken** helyezkednek el, melyre tekintettel a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (a továbbiakban: **JNSZVKH**) különös illetékességgel rendelkezik.

A **JNSZVKH** az adatszolgáltatását JN/59/06450-7/2025. iktatószámom adta meg, mely szerint a vizsgálatuk szerint a Dokumentációban foglaltak alapján levegőtisztaság-védelmi, földtani közeg-védelmi, zaj-és rezgésvédelmi, hulladékgazdálkodási, természet-védelmi szempontból **nem várható jelentős környezeti hatás, ezért környezeti hatásvizsgálat elvégzését nem tartják indokoltnak, kizáró ok nem merült fel a tervezett létesítéssel és üzemeltetéssel kapcsolatban.**

A JNSZVKH JN/59/06450-7/2025. iktatószámú szakvéleménye szerint:

"A Pápa, külterületi ingatlanokon megvalósuló „Pápa keleti elkerülő út (8315 j. út körforgalmi csomópontja és 832 sz. út közötti szakasz)” tervezett útépités területe honvédelmi rendeltetésű területet nem érint, azonban a hatásterületéhez tartozó Pápa, külterület, 0488/1 és 0488/2 helyrajzi számú ingatlanok Honvédelmi Rendeltetésű Területeken helyezkednek el."

"A Pápa, keleti elkerülő út (8315 j. út körforgalmi csomópontja és 832. sz. út közötti szakasz) kialakításához benyújtott előzetes vizsgálati dokumentáció elbírálásához hulladékgazdálkodásra, környezet- és természetvédelemre vonatkozó szakvéleményt az alábbiak szerint adom meg:

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 5. § (3) bekezdése értelmében „A (2) bekezdés a) pont ac) alpontja szerinti esetben a határozat indokolása tartalmazza a tevékenységnek az előzetes vizsgálati dokumentációban bemutatott olyan jellemzőit és tervezett intézkedéseit, amelyek célja a jelentős kedvezőtlen hatások elkerülése vagy megelőzése. A környezetvédelmi hatóság a határozata rendelkező

részében meghatározhat olyan környezetvédelmi feltételeket, illetve szempontokat, amelyeket a tevékenység engedélyezése során figyelembe kell venni.”.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció és mellékletei alapján megállapítottuk, hogy hulladék-gazdálkodási szempontból hatáskörrel nem rendelkezünk.

Pápa város településrendezési terve alapján a 0488/1-2 hrsz. alatti ingatlanok nem minősülnek a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 2. § p) pontja szerinti védendő területnek, besorolásuk K-Hon (honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célra szolgáló terület).

Az előzetes vizsgálati dokumentáció 9. és 10. mellékletei alapján az építéshez, és a későbbi üzemeléshez kapcsolódó hatásterületek nem érintik a Pápa, 0488/1-2 hrsz. alatti ingatlanokat.

Levegőtisztaság-védelem:

A Pápai keleti elkerülő út célja, hogy a 8305 jelű, Pápa-Vaszar-Gyarmat összekötő mellékút körforgalmú csomópontján keresztül, a település zaj- és forgalomcsökkentése érdekében a várost elkerülve, dél-keleti irányból biztosítson közvetlen kapcsolatot a 832. számú, Pápát Veszprémvarsánnyal összekötő másodrendű főút irányába. A keleti elkerülő megvalósulásával a város gépjármű forgalmának csökkenése lehetővé tenné a belterületi kerékpáros létesítmények fejlesztését.

A tervezési szakasz kezdőpontja a 8305 j. mellékút körforgalmú csomópontjának 2+477 km szelvényében található csomóponti ága. Végpontja: 832. sz. Pápa-Veszprémvarsány másodrendű főút 2+647 km szelvénye.

Az elkerülő út építése során ~3,75 km hosszú 2x1 forgalmi sáv aszfalt burkolatú közút kialakítása, valamint a Téglagyár felé vezető gyűjtőút esetében ~ 606 m hosszú, 2x1 sáv aszfalt burkolatú közút kialakítása történik meg.

A benyújtott előzetes vizsgálati dokumentáció vizsgálta a létesítmény építéskor és majdani üzemelésekor fellépő levegőterhelés környezetre gyakorolt hatását.

Az építéshez kapcsolódó teherforgalom volumene várhatóan nem haladja meg a 15 t/gk/óra mértéket. Az elvégzett modellszámítás alapján az tehergépjármű forgalomból adódó többlet levegőterhelés maximális NOx koncentrációja 1,434 µg/m³, míg a maximális PM10 koncentráció a 0,009 µg/m³. A hatásterület az elkerülő út tengelyétől számított 6 m-es távolságban határolható le.

Az építéskor a legjelentősebb hatótényező a tereprendezés és a munkagépek építési területen végzett mozgása, mely során a belső közlekedési utak felszínéről, és a mozgatott talajból jelentős mértékű kipurzás várható. A becsült szilárd anyag emissziókból származó maximális szállópor koncentráció az elvégzett modell számítás alapján 32,1 µg/m³ értéknek adódott, a hatásterület a tervezési terület határa körül 113 m-es távolságban határolható le. A hatásterületen nem várható az egészségügyi határértékek túllépése.

A dokumentációban javasolt porcsökkentési intézkedések alkalmazásával jelentősen csökkenthető az építési fázis porkibocsátása.

A bemutatott terjedésszámítások alapján megállapították, hogy a tervezett beruházás üzemeltetése nem okoz egészségügyi határértéket meghaladó levegőterheltséget.

Az előzetes vizsgálati dokumentációban foglaltak alapján, - melyet elfogadunk -, a tervezett beruházás során az érintett honvédségi területek vonatkozásában levegőtisztaság-védelmi szempontból nem várható jelentős környezeti hatás, ezért környezeti hatásvizsgálat elvégzését nem tartjuk indokoltnak.

Természet- és tájvédelem

A Pápa, külterületi ingatlanokon megvalósuló „Pápa keleti elkerülő út (8315 j. út körforgalmi csomópontja és 832 sz. út közötti szakasz)” tervezett útépités hatásterületéhez tartozó Pápa, külterület, 0488/1 és 0488/2 helyrajzi számú, Honvédelmi Rendeltetésű Területeken elhelyezkedő ingatlanok a hatályos jogszabályok alapján nem állnak országos jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt és nem Natura 2000 területek, továbbá nem tartoznak az Országos Ökológiai Hálózathoz és nem érintik barlang felszíni védőövezetét.

A tervezett „Pápa keleti elkerülő út (8315 j. út körforgalmi csomópontja és 832 sz. út közötti szakasz)” útépitése és forgalomba helyezése hatásterületéhez tartozó Pápa, külterület, 0488/1 és 0488/2 helyrajzi számú, Honvédelmi Rendeltetésű Területeken elhelyezkedő ingatlanokon útépitést, kivitelezési munkákat nem terveznek.

A tervezett „Pápa keleti elkerülő út (8315 j. út körforgalmi csomópontja és 832 sz. út közötti szakasz)” útépitése és forgalomba helyezése a Honvédelmi Rendeltetésű Területekre vonatkozóan természet- és tájvédelmi szempontból nem jár jelentős környezeti hatással, ezért a hatásvizsgálat elkészítését nem tartjuk szükségesnek. Kizáró ok nem merült fel a tervezett létesítéssel és üzemeltetéssel kapcsolatban.

Klímavédelem

Az elemzést az „Útmutató az infrastrukturális projektek éghajlat-változási reziliencia vizsgálatának elvégzéséhez 2021-2027” (Klímareziliencia útmutató) című dokumentumnak megfelelően készítették el.

1. A dokumentációban klímasemlegességi részvizsgálatot végeztek.

Az áttekintő vizsgálati fázis eredménye alapján megállapításra került, hogy a projekt mentesül a részletes klímasemlegességi értékelési szakasz alól, de az éves ÜHG-becslés és az életciklus-szintű szemléletet a jó gyakorlat részeként bemutatták. A tervezett projekt előreláthatóan maximálisan évi 1 460 tonna CO₂ kibocsátással jár.

Az átvilágítási szakasz elvégzése után megállapítható, hogy a tervezett projekt összeegyeztethető az Európai Unió, valamint az Unió részeként Magyarország, 2030-ra és 2050-re vonatkozó üvegházhatásúgáz kibocsátás csökkentési céljaival, valamint a tervezett beruházás által érintett ágazatra vonatkozó valamennyi éghajlatvédelmi vonatkozású célkitűzéssel.

2. A dokumentációban klímaalkalmazkodási részvizsgálatot végeztek.

A projekt megvalósulását befolyásoló éghajlati változások:

Átlagos felszíni hőmérséklet lassú növekedése,

Hőhullámok gyakoriságának és intenzitásának növekedése,

Csapadék intenzitásának növekedése,

Viharos időjárási események számának és intenzitásának növekedése

Az időjárás szélsőségeinek vagy egyéb, éghajlatváltozással kapcsolatos hatásoknak a beruházás kitétsége illetve klímaváltozással szembeni érzékenysége alacsony, vagy közepes. Tekintettel arra, hogy a várható hatás mértéke egyetlen éghajlat változási következmény esetében sem magas, ezért részletes klímaalkalmazkodási elemzést nem végeztek.

A projekt az éghajlatváltozás hatásai szempontjából közepes kockázati kategóriába sorolható, ami azt jelenti, hogy bizonyos éghajlati tényezők – például szélsőséges időjárási események, hőmérséklet-ingadozások vagy csapadékeloszlás változásai – befolyásolhatják annak megvalósítását vagy hosszú távú működését. Ugyanakkor ezek a kockázatok megfelelő adaptációs intézkedésekkel – például

rugalmas tervezéssel, műszaki megoldásokkal és kockázatkezelési stratégiákkal – hatékonyan mérsékelhetők.

Az útépítéssel kapcsolatosan adaptációs intézkedéseket javasoltak, melyek célja, hogy a közlekedési infrastruktúra ellenállóbbá váljon az éghajlatváltozás hatásaival szemben (pl. extrém időjárási események, hőhullámok, heves esőzések, fagyás-olvadás ciklusok).

Az alábbi konkrét adaptációs intézkedéseket javasolták figyelembe venni a tervezés során:

<i>Terület</i>	<i>Intézkedés</i>	<i>Indokolás</i>
<i>Vízvezetés</i>	<i>Árkok és átereszek túlméretezése 20%-kal</i>	<i>Jövőben extrém csapadék kezelése</i>
<i>Burkolat</i>	<i>UV-álló bitumenes Keverék használata</i>	<i>Magas nyári hőmérséklet, burkolat öregedés lassítása</i>
<i>Rézsűk</i>	<i>Georácsos rézsűvédelem, talajstabilizáció</i>	<i>Erózió kockázat csapadékos időben</i>
<i>Zöldfelület</i>	<i>Árnyékot adó fák telepítése zajvédő dombokra</i>	<i>Mikroklíma javítása, hősziget-hatás csökkentése</i>

Továbbá:

Megengedett sebesség szabályozása a csapadék intenzitásának függvényében

Járművezetők tájékoztatása a sebességkorlátozásról

A megváltozott hőmérsékleti viszonyokhoz illeszkedő bitumenfajták használata

Padka stabilizálása

Vízvezető szegély és surrantó használata

A keletkező üvegházhatású gázok csökkentésére irányuló javaslatok:

Közvetlen:

Alacsony kibocsátású géppark alkalmazása

Anyagszállítás optimalizálása

Meleg keverésű aszfalt alkalmazása

Újrahasznosított anyagok felhasználása

Korszerű burkolatok

Faültetés és zöldfelület-növelés

Közvetett:

Tömegközlekedés integrációja

Kerékpáros és gyalogos infrastruktúra fejlesztése

Intelligens közlekedési rendszerek (ITS) alkalmazása

Az előzetes vizsgálati dokumentáció elfogadását klímavédelmi szempontból nem kifogásoltuk. A dokumentációba foglalt javasolt adaptációs intézkedéseket javasoltuk kötelezettséggként előírni.

A benyújtott előzetes vizsgálati dokumentációban foglaltak alapján a tervezett beruházás során az érintett Honvédelmi Rendeltetésű Területek vonatkozásában levegőtisztaság-védelmi, földtani közeg-védelmi, zaj-és rezgésvédelmi, hulladékgazdálkodási, természetvédelmi szempontból nem várható jelentős környezeti hatás, ezért környezeti hatásvizsgálat elvégzését nem tartjuk indokoltnak. Kizáró ok nem merült fel a tervezett létesítéssel és üzemeltetéssel kapcsolatban.

„Fenti hivatkozási számon küldött, Pápa keleti elkerülő út (8315 j. út körforgalmi csomópontja és a 832. sz. út közötti szakasszal kapcsolatban, környezetvédelmi nyilatkozattételre kapott felhívásnak megfelelő az alábbiakban tájékoztatom.

A Honvédelmi Minisztérium vagyonkezelésében lévő ingatlanok területén végzett bármilyen tevékenység, a jelenlévő igen jó környezeti állapot minimális zavarásával hajtható csak végre, integrálva a környezettudatosság koncepcióját az adott feladatvégzésbe, a jelen követelményrendszerben foglaltak betartásával. Bármilyen környezet használattal járó tevékenység a nevesített, jogerős engedélyek birtokában végezhető, mivel a HM vagyonkezelésben lévő területeken nagy kiterjedésben vannak jelen NATURA 2000-, védett-, ex-lege védett területek és azok védőterületei.

Környezetvédelmi Irányelvek:

- az eredeti állapot megőrzése: a tevékenység után a környezet eredeti állapotban történő helyreállítása, rekultiváció
- környezeti terhelés minimalizálása: a tervezés és a végrehajtás során a környezet elemeire (levegő, talaj, víz, élővilág) a gyakorolt hatás a legkisebb legyen
- a környezet szennyezésének, a természet károsításának kizárása, megakadályozása: a tevékenység során a környezetbe szennyező anyag nem kerülhet, a tevékenység eredményeként maradandó károsodást a természet nem szenvedhet
- természetvédelem
- környezetkárosító és veszélyeztető tevékenység végzésének tilalma.

A megküldött dokumentációk alapján az alábbi ingatlanok érintettek:

Pápa 0488/1 hrsz., Pápa 0488/2 hrsz.

A fent említett ingatlanok nem részesülnek hazai vagy nemzetközi védelemben, és nem részei a Natura 2000 Hálózatnak.

Az alábbi természet és környezetvédelmi szempontok betartása a tervezett tevékenység, és a vonatkozó jogszabályokban foglaltak mellett is kiemelten fontos:

- A tevékenység végzéséhez a lehető legkisebb területet kell igénybe venni.
- Gépjárművek üzemanyaggal vagy kenőanyaggal történő helyszíni töltésekor kármentő tálcák alkalmazása szükséges. Amennyiben szennyezőanyag jut a földtani közeg felszínére, haladéktalanul összegyűjtésre és ártalmatlanításra kerüljön, valamint kezelése veszélyes hulladékként történjen.
- A tevékenység során földtani közeg nem szennyeződhet, a felszín alatti vizek védel-méről szóló 219/2014. (VII.20.) Korm. rendelet, valamint a 6/2009. (IV.14.) KVV-M-EÜ-M-FVM együttes rendelet előírásait be kell tartani.

Csatolva: Környezetvédelmi követelményrendszer (1 pld. 4 lap)

Általános környezetvédelmi követelményrendszer a Honvédelmi Minisztérium vagyonkezelésében lévő ingatlanon végzett tevékenység vonatkozásában

A Honvédelmi Minisztérium vagyonkezelésében lévő ingatlanok területén végzett bármilyen tevékenység, a jelenlévő igen jó környezeti állapot minimális zavarásával hajtható csak végre, integrálva a környezettudatosság koncepcióját az adott feladatvégzésbe, a jelen követelményrendszerben foglaltak betartásával.

KÖRNYEZETVÉDELMI IRÁNYELVEK:

- **az eredeti állapot megőrzése: a tevékenység után a környezet eredeti állapotban történő helyreállítása, rekultiváció**
- **környezeti terhelés minimalizálása: a tervezés és a végrehajtás során a környezet elemeire (levegő, talaj, víz, élővilág) a gyakorolt hatás a legkisebb legyen**
- **a környezet szennyezésének, a természet károsításának kizárása, megakadályozása: a tevékenység során a környezetbe szennyező anyag nem kerülhet, a tevékenység eredményeként maradandó károsodást a természet nem szenvedhet**
- **természetvédelem**
- **környezetkárosító és veszélyeztető tevékenység végzésének tilalma.**

A HM vagyonkezelésében lévő ingatlanokon végzett tevékenységek érinthetnek:

- **NATURA 2000 területeket és ezek védő területeit**
- **védett természeti területeket és ezek védő területeit**
- **ex-lege védett természeti területeket és ezek védő területeit**
(az 1996. évi LIII. tv. alapján)

Bármilyen környezet használattal járó tevékenység **a nevesített, jogerős engedélyek birtokában** rendezhető meg, mivel a HM vagyonkezelésben lévő területeken nagy kiterjedésben vannak jelen NATURA 2000-, védett-, ex-lege védett területek és azok védőterületei. Elmondható, hogy a hazai lő- és gyakorlóterek ezekbe a védettségi kategóriákba tartoznak.

Jogsabályi előírások:

A Honvédelmi Minisztérium vagyonkezelésében lévő ingatlanok területén végzett bármilyen környezethasználattal járó tevékenység során kötelező a vonatkozó jogszabályi előírások betartása, így különösen:

- **NATURA 2000 területekre, a 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet, az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről** előírásai, az érvényesek.
- **A 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet előírásai alapján, a 9.§ (2) a védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen is a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges**
- **A jelenleg érvényben lévő 1996. évi LIII. törvényben** foglaltak szigorú betartásával végrehajtására kerülő tevékenység végzése során különös figyelmet kell fordítani a **védett természeti területekre.**
- **A jelenleg érvényben lévő 1996. évi LIII. törvényben** foglaltak szigorú betartásával végrehajtására kerülő tevékenység végzése során különös figyelmet kell fordítani az **ex-lege védett természeti területekre.**

TERVEZÉS:

A környezethasználattal járó tevékenységek esetére - a fentiek egyértelműsítése mellett - szükségesnek tartjuk előírni a következőket:

- **Az érintett HM vagyonkezelésű területeken minden esetben kötelező az illetékes Zöldhatóság részére történő írásbeli bejelentés, - ez különösen igaz technikai jellegű sportrendezvény vonatkozásában - valamint területi érintettség függvényében hatósági engedély beszerzése is elengedhetetlen.**
- **NATURA 2000 területre, az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet alapján, sport- illetve egyéb - a**

rendeletben meghatározott - tevékenységek végzésére vonatkozóan, jogerős engedély beszerzése;

- **Védett természeti területekre vonatkozóan, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény alapján, sporttevékenység illetve egyéb a törvényben meghatározott tevékenységek végzésére vonatkozóan, jogerős engedély beszerzése;**
- Tekintettel arra, hogy a HM vagyonkezelésében lévő területeken lehetnek **ex lege védett természeti területek, értékek** (pl. lápok, barlangok, növények-, állatfajok) ezért a **sporttevékenység megrendezése illetve, egyéb tevékenységek végzése előtt feltétlenül szükséges az illetékes Zöldhatóság engedélye, az 1996. évi LIII. tv. alapján;**
Szükséges a **tevékenységet folytató nyilatkozatának rendelkezésre állása, mely szerint a HM vagyonkezelésében lévő területen megrendezésre kerülő tevékenységhez/sporttevékenységhez szükséges valamennyi jogerős, környezetvédelmi, területhasználati és egyéb engedéllyel rendelkezik,** illetve a területen a tevékenységgel/sporttevékenységgel, illetve azzal összefüggésben okozott **minden kárért büntetőjogi, anyagi és egyéb felelősség kizárólag őt terheli;** azzal kapcsolatban a Magyar Honvédség semmilyen felelősséggel nem tartozik a tevékenység befejezését követően sem, illetve, hogy amennyiben a tevékenységet folytató szerv HM vagyonkezelésében lévő ingatlanban bármilyen kárt okoz, köteles az okozott kárt megtéríteni, illetve a károkozás előtti állapotot helyreállítani, amelynek költsége teljes egészében őt terheli, arra vonatkozó megtérítési igényt a Magyar Honvédséggel, illetve szerveivel szemben nem érvényesíthet.
Szükséges a tevékenységet folytató szerv nyilatkozatának rendelkezésre állása, mely szerint amennyiben a tevékenység befejezését követően tevékenységgel összefüggésben bekövetkezett talaj, felszín alatti vízszennyezés, illetve egyéb környezetszennyezés miatt a Magyar Honvédséggel, illetve bármelyik szervével szemben polgári jogi vagy közigazgatási jogi igényt támasztanak, a tevékenységet folytató szerv köteles mindennemű vagyoni és nem vagyoni követelés alól a Magyar Honvédséget, illetve szerveit teljes mértékben mentesíteni.
Szükséges továbbá az engedélyek érvényességének ellenőrzése.
- Szükséges továbbá a **tevékenység megrendezése előtt a tevékenységet folytató szervtől a károk fedezetére megfelelő biztosítékot kérni** (bankgarancia, készfizető kezesség stb.);
- A terület **alapállapot rögzítése,** együttműködésben a területet használó katonai szervezettel;
- A **tevékenység környezet- és természetvédelmi tervének elkészítése** és területileg illetékes Zöldhatóságokkal történő **engedélyeztetése,** integrálva a környezeti hatásvizsgálat és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet előírásait, együttműködésben a HM Védelemgazdasági Hivatallal, és a területet használó katonai szervezettel;
- A **tevékenység kárelhárítási tervének** (= havária tervének) **elkészítése,** a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet előírásai alapján, együttműködésben a HM Védelemgazdasági Hivatallal, és a területet használó katonai szervezettel;

A tevékenység, - **kizárólag, a nevesített jogerős engedélyek birtokában,** - a HM tárca,által **jóváhagyott tervek szigorú betartásával kezdhető meg.**

VÉGREHAJTÁS:

A környezethasználatl járó tevékenység esetén - a fentiek egyértelműsítése mellett - szükségesnek tartjuk előírni a következők **biztosítását:**

- **„Havária csoportot” kell működtetni, amely baleset, üzemanyag-elfolyás esetén azonnali kármentesítést (beavatkozást, kárfelszámolást) végez;**
- a sporttevékenység/verseny esetén annak útvonala mentén, annak főbb pontjain, továbbá a tevékenység végzésének helyén a **települési hulladék** összegyűjtésére szolgáló **edényeket** kell elhelyezniük;
- saját költségen **veszélyes hulladéktárolót** kell kialakítaniuk, amelyet a tevékenység befejezését követően haladéktalanul el kell szállítaniuk;
- a tevékenységet követően a HM vagyonkezelésében lévő ingatlanokon a tevékenységgel érintett területeket beleértve azok mindkét oldalán a 100-100 méteres környezetét is, mindennemű **hulladéktól** teljes körűen meg kell tisztítaniuk, a hulladék gyűjtéséről, tárolásáról, illetve elszállításáról - a vonatkozó jogszabályi és hatósági rendelkezéseknek mindenben megfelelően - gondoskodniuk kell;
- esetlegesen adódó környezet- és természetvédelmi bírság megfizetése, károk megtérítése illetve a károkozás előtti állapotot helyreállítása is a tevékenységet megszervező/végző feladata.

A tevékenység tervezése és végrehajtása során figyelemmel kell lenni a 70/2014. (X.31.) HM utasítással módosított, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. és a Honvédelmi Minisztérium közötti 2012. december 20-án megkötött Vagyonkezelési Szerződés ingatlanvagyonra vonatkozó rendelkezései végrehajtásának egyes szabályairól szóló, 11/2010. (I. 27.) HM utasítás rendelkezéseinek betartására.”

A fentiek alapján a **JNSZVKH** a szakvéleményében – melynek megállapításait a rendelkező rész **4.5 pontjában** szerepeltettem – a tevékenységre vonatkozó előzetes vizsgálatot lezáró határozat kiadásához levegőtisztaság-védelmi intézkedések alkalmazásának (a Dokumentációban javasolt porcsökkentési intézkedések), valamint klímavédelmi intézkedések alkalmazásának (a Dokumentációban javasolt adaptációs intézkedések) előírását javasolta.

A hivatkozott levegőtisztaság-védelmi intézkedések a **3.1.1-3.1.4 pontokban**, a klímavédelmi intézkedések a **3.4.1-3.4.4 pontokban** kerültek feltételként előírásra.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból:

A beruházással érintett Pápa település a **légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről** szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet 1. számú melléklete alapján **”Az ország többi területe, kivéve az alább kijelölt városokat”** légszennyezettségi zónához tartozik.

Hatások az építés alatt

A létesítés során az építési tevékenység és a teherszállítás hatásai jelentkeznek.

A Dokumentációban a vizsgált helyszín alap levegőterheltségéről az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat automata mérőállomásainak adataiból nyertek információt. A vizsgált területhez legközelebbi mérőállomás Ajkán található, de a Dokumentációban a jellemző szélirányra, valamint az elszállítódás irányára tekintettel a tervezési területtől északi irányban található Győr 2 Ifjúság mérőállomás 2024. évi adatait vették figyelembe.

Az építés során legjelentősebb hatótényező a tereprendezés és a munkagépek építési területen végzett mozgása, mely során a belső közlekedési utak felszínéről, és a mozgatott talajból jelentős mértékű kipurzás várható. A tervezés jelen fázisában az alkalmazandó géppark pontosan nem ismert, azonban a beruházás volumene alapján feltételezték, hogy az építési területen egyidejűleg legfeljebb 3-4 db jármű üzemel, ami lehet tehergépjármű és munkagép is, de egy órára vetítve egy teherjármű maximum 20 percet mozog járó motorral a területen.

A Dokumentáció szerint az építéshez kapcsolódó teherforgalom volumene várhatóan nem haladja meg a 10-15 t/gk/óra mértéket, ezért a kedvezőtlenebb feltevésnek számító 15 t/gk/órával számoltak. Az ezen adat figyelembevételével elvégzett modellszámítás alapján a tehergépjármű forgalomból adódó többlet levegőterhelés miatt a hatásterület az elkerülő út tengelyétől számított 6 m-es távolságban határolható le.

A figyelembe vehető légszennyező anyagok közül azokat vizsgálták, melyeknek a vonatkozó immissziós határértéke legkisebb, és a relatív kibocsátási értéke a legnagyobb, mivel a terjedési, hígulási paraméterek azonosak. Mivel az egységnyi emisszió esetén a „kritikus” szennyező a **nitrogén-dioxid** a munkagépek kipufogógázaiból és **szálló por (PM10)** az építési technológiák kiporzásából adódóan, ezért a számítások elvégzéséhez ezeket a szennyezőket vették figyelembe.

A szilárdanyag-kibocsátás forrása a járművek dízelmotorjai és a munkaterület porkibocsátása az építkezés kezdeti fázisában. A munkaterület porkibocsátása nagyságrendileg nagyobb terhelést jelenthet a kipufogógázból származó részecskékhez képest.

A munkagépek üzemeléséből adódó nitrogén-oxid, valamint PM10 szennyezés levegőminőségre gyakorolt hatását terjedésszámítással vizsgálták.

A Dokumentáció szerint a modell alapján a PM10 maximális koncentrációja 32,1 µg/m³, és a hatásterület a tervezési terület határa körül 113 m-es távolságban határolható le.

A Dokumentációban javasolt porcsökkentési intézkedések:

Terep előkészítés:

- Talaj kitermelés során a terület nedvesítését folyamatosan kell végezni,
- Ideiglenes depóniák szél alatti falát nedvesítése, tartós állás esetén takarása
- Kis szemcseméretű, légmozgással könnyen transzportálódó anyagú földterületek nedvesítése
- Élénk és erős szélben nem javasolt a talajkitermelés (8-17 m/s)

Szállítás:

- Járművek kerekeinek sár, nedves föld és pormentesítése, a közút aszfaltfelületére abronccsal, teherautó platóról történő elszóródással nem szabad kihordani a talajt.

Építési munkák:

- Az építés időszakában a munkagépek és szállító járművek műszaki állapotát ellenőrizni kell. Csak kifogástalan műszaki állapotú járművekkel szabad a munkát végezni. Kedvezőtlen időjárási helyzetben a levegőterheléssel járó munkákat csökkenteni kell, a munkaterületek kiporzását locsolással kell megszüntetni.

A fentiek alkalmazásával jelentősen csökkenthető az építési fázis porkibocsátása.

A fentiekre tekintettel a porképződés, a légszennyezőanyag kibocsátás csökkentése és ezáltal az egészségügyi határérték alatti terhelés elérése érdekében szükséges továbbtervezési szempontokat tettem a **3.1.1-3.1.4 pontokban a levegő védelméről** szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 4. §-ában, 5. § (2) és 26. § (2) bekezdésében foglaltak alapján.

Hatások az üzemeltetés alatt

Az üzemelés során az érintett országos közúti útszakaszokon áthaladó közúti gépjárműforgalom légszennyezőanyag kibocsátása okoz folyamatos levegőterhelést.

A közlekedési forgalom előrebecslés adatai szerint:

2030. év: A tervezett elkerülőn 4600 E/nap és 4900 E/nap forgalom várható. Ez a 832. számú főút forgalomnövekedésével is jár, mely 1100 E/nappal több forgalmat jelent.

2039. év: Az elkerülő forgalma 4800 E/napra és 5200 E/napra nő.

2045. év: A tervezett elkerülő forgalmát 5000 és 5300 E/nap forgalomnagysággal lehet számolni.

A Dokumentációban bemutatják a 2039-re várható napi mértékadó óraforgalom (MOF) adatokat a tervezéssel érintett útszakaszra vonatkozóan a három akusztikai járműkategóriára az ÚT2-1.118:2005 Útügyi műszaki előírás alapján.

Az üzemelés levegőterhelő hatásának kiszámításához (modellezéshez) a közúti közlekedés kibocsátási tényezőinek kézikönyve (HBFA) alapján a 2035. évi, előrevetített NO_x és PM₁₀ közúti kibocsátási adatokat használták fel a különböző járműkategóriák tekintetében.

A modellezés alapján az NO_x maximális koncentrációja 0,77 µg/m³, a PM₁₀ maximális koncentrációja 0,007 µg/m³, mindegyik esetben a hatásterület a tervezési terület határa körül 9 m-es távolságban határolható le.

A Dokumentáció szerint a hatásterület számítása a legkonzervatívabb becsléssel jött létre és tekintettel arra, hogy a számítás a jelenleg forgalomban lévő gépjárművek jellemzőin alapul és a jövőben az elektromos autók arányának növekedési tendenciáját várható, ez a légszennyező hatás mértékének csökkenését jelentheti a jövőben.

A terjedésszámítások alapján megállapították, hogy a tervezett beruházás üzemeltetése nem okoz egészségügyi határértéket meghaladó levegőterheltséget.

Hatások a felhagyás alatt

A felhagyás keretein belül a bontási munkálatok során az építés alatti levegőterheléshez hasonló mértékű levegőterheltségi szint várható, az építkezéshez is javasolt intézkedések betartása esetén nem várható egészségügyi határérték feletti környezeti terhelést.

Hatások havária esetén

Havária szennyezés az építés alatti munkafolyamatokban részt vevő munkagépek, szállítójárművek, valamint a közúti gépjárműforgalomban résztvevők balesete esetén jöhet létre, melyek bekövetkezésének valószínűsége csekély.

Az előzetes vizsgálat tárgyát képező tevékenység során levegőtisztaság-védelmi szempontól – a 3.1.1-3.1.4 pontjaiban foglalt továbbtervezési szempontok betartása mellett – jelentős hatás nem várható, így környezeti hatásvizsgálat nem indokolt.

Zaj- és rezgésvédelmi szempontból:

A 8315 j. út körforgalmi csomópontja és a 832 sz. út közötti szakasz közötti keleti elkerülő útszakasz kialakítása Pápa külterületi részén, a lakóterületektől távolabb tervezett.

A tervezett „D” nyomvonalhoz legközelebb található zajtól védendő területek a következők:

A tervezett út tengelyétől DNy-i irányban található

- Rigó lakótelep – Gém utca lakóingatlanai, Lke – kertvárosais lakóterületen, 420 m távolságra.
- P-téglagyár, Üü – üdülőterületen, 600 m távolságra.
- Tizenegyedik utca lakóingatlanai, Lke – kertvárosias lakóterületen, 830 m távolságra

Ugyanakkor a beruházás keretében a Téglagyári út irányába egy összekötő úttal biztosítják az elkerülőútról a városba való behajtást, mely útszakasz közelében Lke – kertvárosias lakóterület, valamint Üü – üdülőterület található.

A Dokumentáció szerint a vizsgált nyomvonal közelében jelentős üzemi, vagy egyéb építési tevékenység nem folyik, így a háttérterhelés alacsony szintű, a vizsgálati területen és környezetében építési tevékenység jelenleg nem folyik, a nyomvonal nagy részben szántó besorolású területeken halad. A vizsgált területen jelenleg nincs rezgésterhelést okozó rezgésforrás.

A Dokumentáció szerint mérést végeztek forgalomszámlálással egybekötve az alapállapotú zajterhelés felmérésére. A mérések során *a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról* szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet 6. melléklet 2. pontja alapján a közúti forgalom által okozott zaj egyenértékű A-hangnyomásszintjét határozták meg folyamatos 24 órás méréssel.

A vizsgálati pontok jelét, helyét és a vizsgálat időpontját az alábbi táblázat tartalmazza:

Mérési pont jele	Helyszín	Helyszíni mérési időpont és időtartam
KZ-01	Pápa, Gém u. 4. 6036 hrsz.	2025. április 01. 11:00 - április 02. 11:00
KZ-02	P-téglagyár 3., 6193/16 hrsz.	2025. április 01. 11:00 - április 02. 11:00
KZ-03	Tizenegyedik u. 23. 995 hrsz.	2025. április 01. 11:00 - április 02. 11:00

A tervezett elkerülő út nyomvonaláig meghosszabítandó Téglagyári út mentén elhelyezkedő lakóingatlanok területére a bejutás nem volt biztosított, legközelebb a Gém utca 4. (6036 hrsz.) szám alatti lakóingatlannál tudtak forgalmi zajmérést végezni. Mivel a Téglagyári út ÉK-i irányban a rekultivált hulladéklerakó bejáratába fut, és ott véget ér, annak teljes forgalma a Gém utcán halad tovább, így a Dokumentáció szerint a Gém utcán mért forgalomszámlálási, valamint zajterhelési adatok megfigyelhetőek a Téglagyári úton mérhető adatokkal.

A mérési eredmények szerint a 3 db indikátor ponton az aktuális forgalmi helyzethez tartozó megítélési szintek:

KZ-01: nappal: 52,4 dB (A), éjjel: 42,5 dB(A)

KZ-02: nappal: 44,4 dB (A), éjjel: 33,4 dB(A) (L_{Aa})

KZ-03: nappal: 48,1 dB (A), éjjel: 40,3 dB(A)

Kivitelezési fázis:

A tervek szerint az építési munkákat 24 hónap körüli időtartam alatt el fogják elvégezni. Csak a nappali időszakban terveznek építési tevékenységet folytatni. Az építési munkák vonatkozásában részletes organizációs terv még nem áll rendelkezésre, ezért a várható zaj- és rezgésterhelésre vonatkozóan más, hasonló építési tevékenységek tapasztalatai, illetve szakértői becslés alapján adtak előrejelzést.

Az építési munkálatok során várhatóan az alábbi munkagép típusok kerülnek alkalmazásra:

Földmunkák: Kanalas kotrógép, Homlokrakodó gép, Gréder, Tehergépjárművek, Vibrohenger, egyéb kisebb gépek

Burkolatépítési munkálatok: Homlokrakodó, Tehergépjárművek, Finisher, Gumihengeres úthenger, Burkolatfestő gép, egyéb kisebb gépek

A folyamatosan előrehaladó építkezések esetében folyamatosan változik a munkavégzés hatásterülete. Bár az építés teljes időtartama előreláthatólag 24 hónap, az 1 évet meghaladó építkezésekre vonatkozó határértékek alkalmazása nem indokolt. A Dokumentáció szerint az adott védendő homlokzatot legfeljebb 3 hónap időtartamban terheli az építési zaj.

A fentieket figyelembe véve az építési munkákra vonatkozó, *a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról* szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet (a továbbiakban: **ZajHÉ.**) 2. mellékletében megállapított zajterhelési határértékek a zajtól védendő terület jellegétől függően nappal:

Kertvárosias lakóterület besorolású területek LTH = 60 dB(A).

Üdülő besorolású területek LTH = 55 dB(A).

A munkavégzések során a munkagépek folyton változó pozícióban dolgoznak, ezért folyamatosan változik az egyes védendő objektumokat érő zajterhelésének mértéke is.

A munkagépek és szállítójárművek várható napi működési idejének és zajkibocsátási adatainak felhasználásával megbecsülték az adott munkafázis eredő zajteljesítményszintjét, valamint az egyes munkafázisok védőtávolságát, amelyen belül a mértékadó zajterhelés a kritikus munkanapokon meghaladja a vonatkozó határértékeket. A fentieket követően a számítható zajterhelést a távolság függvényében adták meg a nyomvonal mentén a jellemző beépítési távolságok szerint.

A Dokumentáció szerint a fentiek alapján az érintett település lakott területein, a lakóépületek és az építési terület közelsége miatt (Gém utca 2, 6037/1 hrsz. esetében) jelentős, de rövid ideig tartó határérték túllépést okoz.

A kivitelezőnek az alkalmazott géppark kiválasztása valamint a véglegesített organizációs terv elkészítése után minden munkafázisra kiterjedő zajvédelmi szakvéleményt kell készítenie, amelyben a lehető legpontosabban meg kell határozni a munkafázisok során kialakuló zajterheléseket, illetve részletesen meg kell határozni az építés idejére vonatkozó zajvédelmi intézkedéseket.

A megengedhetőnél magasabb zajterhelési értékek kisebb zajteljesítményű munkagépek alkalmazásával, valamint a használatuk ésszerű minimalizálásával csökkenthetők. Ügyelni kell arra, hogy a munkavégzés során csak a ténylegesen szükséges zajos tevékenységeket folytassák, kerülni kell a felesleges, effektív munkavégzéssel nem járó zajos tevékenységet. Ugyancsak kerülni kell a mechanikailag rossz állapotban lévő eszközök használatát. Továbbá az építési zajjal kapcsolatban elmondható, hogy jelen tervezési fázisban a kivitelező, annak konkrét gépparkja és az organizációs terv még nem ismert, így a Dokumentáció számítási adatai a korábbi tapasztalatok, jogszabály és rendelkezésre álló hangteljesítményszint adatok alapján kerültek figyelembevételre. A kivitelező, valamint az organizációs terv ismeretében szükséges a kivitelezési munkákra vonatkozó zajvédelmi terv frissítése. A zajjal határérték feletti terhelést okozó munkafázisoktól a zajtól védendő homlokzatok védhetők mobil zajárnyékoló paravánfalakkal, melyeket mindig az aktuálisan kritikus pozícióban lévő homlokzatok előtt kell elhelyezni.

Az építkezés zajvédelmi hatásterülete:

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: ZajR.).6. §-a szerint a hatásterület legnagyobb kiterjedése az út tengedélytől:

Övezeti besorolás	A hatásterület legnagyobb kiterjedése az út tengelyétől (m)
Lk	164
Üü	204
Má, Ev, Eg, Vv	71

Az építés alatti közlekedési eredetű zajterhelés

Új aszfaltot, zúzott kő alapréteget és homokos kavicsot szállítanak a helyszínre az útépitéshez, amelyek időbeli ütemezése és pontos mennyisége jelenleg nem becsülhető meg pontosan, azonban a Dokumentáció szerint az ehhez köthető teherforgalom mértéke nem haladja meg a 10 tehergépkocsi forduló/óra mértéket.

A szállítási tevékenység közúton, tehergépjárművekkel, az építési munkák ütemezése szerint történik. A szállítási útvonal a 832 sz. vagy a 8305 sz.- út nyomvonalán fog zajlani. A tervezett építéshez jellemzően csak a nappali időszakban történik szállítás. A dolgozók személyforgalmának közlekedése naponta kb. 5-10 db személygépkocsi. A nappali 16 óra alatt ez az alapállapothoz képest 1,3 db plusz elhaladást jelent óránként.

A számítások szerint az építkezés célforgalma a vizsgált útszakaszok zajkibocsátását legfeljebb 2,3 dB értékkel növeli meg a nappali időszakban.

A kivitelezési munkákat a védendő épületek térségében úgy kell megszervezni, hogy az építési kivitelezési tevékenységből származó zajkibocsátás ZajHÉ 2. számú mellékletében meghatározott zajterhelési határértékeket ne lépje túl. Ennek érdekében körültekintően kell alkalmazni a szükséges zajcsökkentő hatású műszaki és/vagy munkaszervezési megoldásokat. A fentiekre vonatkozóan a **3.2.1 pontban** szerepeltettem engedélyezési szempontot.

Tekintettel arra, hogy a kivitelezés körülményei, a munkaszervezés és a munkagépek száma és típusa pontosan még nem ismert, a kivitelezés előtt az organizációs terv ismeretében **környezetvédelmi tervet** kell készíteni, melyben az építésre vonatkozó, jelenleg még tájékoztató jellegű adatokat pontosítani szükséges, továbbá be kell mutatni a megvalósítás műszaki feltételrendszerét és műveleteit. Erre vonatkozóan a **3.2.2 pontban** írtam elő feltételt.

Amennyiben a kivitelezési munkálatok zajkibocsátása a műszaki vagy munkaszervezési megoldással nem csökkenthető a külön jogszabályban megengedett határértékre a kivitelezőnek felmentést kell kérnie a zajterhelési határértékek betartása alól a környezetvédelmi hatóságtól a Zajr. 13. § (1) bekezdése alapján, mely kérelmet a Kormányhivatalhoz kell benyújtani a Zajr. 4. § (3) bekezdés b) pontja alapján. Erre vonatkozóan a **3.2.3 pontban** szerepeltettem engedélyezési szempontot.

Az építés alatti rezgésterhelés

A Dokumentációban az építési munkák környezeti rezgés hatásainak előrebecslésére amerikai szakirodalmi adatokat vettek alapul, adaptálva azokat a magyar szabályozási környezetre.

A számítások alapját azok a mérési eredmények képezik, melyeket különféle munkagépek rezgésemissziójára vonatkozóan elvégeztek. Bár a mérések során a PPV értékeket vizsgálták, az eredményeket bizonyos megszorításokkal a magyar szabályozásban használatos súlyozott rezgés gyorsulásra át lehet konvertálni (frekvenciaspektrum alapján).

A terhelési számítások során a kritikus munkafolyamatokra a legnagyobb rezgésemissziójú gépeket vették alapul.

A számítások eredményei szerint a rezgésterhelés egyik munkagép üzemelésekor sem lépi túl a vonatkozó rezgésterhelési határértéket.

Üzemelés:

A közlekedési forgalom előrebecslés adatai szerint:

2030. év: A tervezett elkerülőn 4600 E/nap és 4900 E/nap forgalom várható. Ez a 832. számú főút forgalomművekedésével is jár, mely 1100 E/nappal több forgalmat jelent.

2039. év: Az elkerülő forgalma 4800 E/napra és 5200 E/napra nő.

2045. év: A tervezett elkerülő forgalmát 5000 és 5300 E/nap forgalomnagysággal lehet számolni.

A tervezéssel érintett útszakaszra vonatkozó 15 éves távlati nappali és éjjeli forgalmi adatokat a három akusztikai járműkategóriára a Vonalvezető Kft. (Megbízó) bocsátotta a Meghatalmazott rendelkezésére, amelyből meghatározták az útszakaszok nappali és éjjeli óraforgalmát.

Közvetett hatásként a Téglagyári út belterületi szakaszán a jelenlegihez képest az előrejelzett járműforgalom nagyság növekményként jelentkezik.

A Dokumentációban bemutatták a kiválasztott kritikus ponton, a Páva utca 1/A. 6188/2 hrsz. alatti lakóingatlan DK-i zajtől védendő homlokzata előtt 2 m távolságban (az út tengelyétől 12 m távolságban) számolt zajterhelést.

Az eredményekből megállapították, hogy a Téglagyári út belterületi szakaszán nappal határérték túllépés nem várható a forgalomművekménnyel.

A tervezett elkerülő út zajvédelmi szempontú hatásterületének határa a Zajr. 6. § (1) bekezdése szerint 2039 évre előre vetítve:

Övezeti besorolás	A hatásterület legnagyobb kiterjedése az út szélső sávjának tengelyétől (nappal/éjjel) (m)
Lk	70/84 (nem éri el a védendő területet)
Üü	151/181 (nem éri el a védendő területet)
Má, Ev, Eg, Vv	33/39

A Téglagyári bekötő út zajvédelmi szempontú hatásterületének határa a Zajr. 6.§ (1) bekezdése szerint 2039 évre előre vetítve:

Övezeti besorolás	A hatásterület legnagyobb kiterjedése az út szélső sávjának tengelyétől (nappal/éjjel) (m)
Lk	13/16 (nem éri el a védendő területet)
Üü	29/34 (nem éri el a védendő területet)
Má, Ev, Eg, Vv	6/7

A keleti elkerülő főpályán AC 11 kopóréteg helyett közútkezelői javaslatra, megrendelői bejegyzéssel SMA 11 kopóréteg került betervezésre. Mivel nagyobb az alakváltozással szembeni ellenállása (kevésbé hajlamos nyomvályúsodásra), így jobban viseli a katonai tehergépjárművek okozta többletterhelést, továbbá kisebb a zajszintje, amelynek köszönhetően a lakott területekhez közel haladó szakaszokon a várható zajterhelés kisebb mértékű lesz. Építési költsége legalább 10-15%-kal meghaladja a hagyományos aszfaltkopóréteget, azonban hosszabb üzemi élettartam biztosítására képes.

A Dokumentáció szerint a tervezett elkerülőút távlati (2039. évre vonatkozó) üzemszerű működéséből származó zajkibocsátás a jelenleg meglévő zajterhelést nem növeli. Az útburkolat minőségének megőrzésével biztosítható a határérték túllépésének megelőzése.

Figyelemmel a Zajr. 3. § (1) bekezdésére és a ZajHÉ 3. mellékletére a **3.2.4. pontban** tettem engedélyezési szempontot.

Felhagyás:

A felhagyás időszakához kapcsolódó zajkibocsátás várhatóan jellemezhető a telepítés, kivitelezés időszakában ismertetett értékekkel.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a tervezett tevékenység a rendelkezésre álló adatok alapján, a 3.2.1 – 3.2.4 pontok szerinti feltételek betartása mellett a létesítés, üzemeltetés és felhagyás időszakában sem gyakorol jelentős hatást a környezetre zaj- és rezgés elleni védelem szempontjából, ezért környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása zajvédelmi szempontból nem indokolt.

A földtani közeg védelme szempontból:

A tervezett kivitelezési tevékenység a környezetvédelmi hatóság nyilvántartása alapján nem érint kármentesítési területet.

Pápa település határában holocén korból származó ártéri üledék, iszap, homok, valamint pleisztocén kori folyóvízi kavics található. A vidék fontosabb talajtípusi közé sorolhatóak még a pleisztocén folyóvízi homok, a pliocén homok, homokkő, agyag, illetve a miocén kavics, homok és tarkaagyag. Erre települtek a különféle erdei talajtípusok.

A Dokumentáció összeállításához a tervezési területet kismértékben érintő, más tervezési feladathoz kapcsolódó korábbi geotechnikai vizsgálatok adatait használták fel. A sekély mélységű talaj rétegződését ezen vizsgálatok eredményével jellemezték.

A létesítés hatásai:

A talaj igénybevétele szempontjából az utak, mint vonalas létesítmények kiépítése jelentős területi igénybevétellel járnak.

A munkavégzés során különös figyelmet kell fordítani a munkaterület rendezettségi állapotának fenntartására, a szennyezés elkerülésére, építési tevékenység esetében a terület helyreállítására.

Az építési munkálatok során használt munkagépek jelentős tömegűek, az építésnél használatos lánctalpas vagy gumikerekes gépek rendszeres, huzamos idejű mozgása a területen talajok tömörödését, a talajszerkezet megváltozását, ezzel a talaj hő- és vízgazdálkodási tulajdonságainak módosulását (romlását) okozhatja. A talajtömörödés mértékét a munkaterület kiterjedésének csökkentésével, és a munkaszervezés, munkavégzés optimalizálásával lehet csökkenteni.

A munkaterületen a kivitelezés során leginkább az esetleges havária helyzetek esetén kell talajszennyezéssel számolni. Ilyen esetekben a talajba jutó szennyezőanyag mennyisége korlátozott, az esemény azonnal észlelhető és a kárelhárítás azonnal megkezdhető. Az építési területen kárelhárítási anyagok (homok, fűrészpor, textília), kárelhárítási eszközök (tűzoltó eszközök, poroltó, veszélyes hulladékok felfogására alkalmas tárolóedények és eszközök: hordó, polietilén zsák, kármentőtálca, vödör, lapát) folyamatos rendelkezésre állását biztosítani kell.

Javasolt intézkedés, hogy a földtani közeg és felszín alatti vizek esetleges szennyezésének megelőzése érdekében a munkagépek tárolását, karbantartását úgy kell kialakítani, hogy azok környezeti károkat ne okozzanak. A tárolóhelyeket fel kell szerelni kárelhárítási eszközökkel, és meg kell bízni egy felelős személyt, aki szükség esetén azonnal megkezdheti a kárelhárítást. A munkagépek üzemanyaggal történő feltöltését úgy kell elvégezni, hogy üzemanyag, kenőanyag a talajba, felszín alatti vízbe ne kerülhessen.

Üzemeltetés

Az üzemeltetés során az esetleges havária-helyzeteket leszámítva talajszennyezéssel nem kell számolni. Amennyiben a kifolyt anyag szilárd burkolatra folyt, úgy annak eltávolításáról nedvszívó anyaggal (homok, föld) gondoskodni kell. A szennyezett anyagot megfelelő, biztonságos tároló edényekbe kell szedni, ideiglenesen tárolni addig, amíg az a megfelelő hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező helyre nem kerül beszállításra.

A felhagyás időszakára jellemző bontási, kivitelezési munkáknak a talaj és földtani közeg minőségére gyakorolt hatásai, a szükséges intézkedések megegyeznek a telepítés, kivitelezés időszakánál leírtakkal.

A fentiekre tekintettel a földtani közeg védelme érdekében a kivitelezés során a munkagépek és a szállítójárművek rendszeres karbantartása, a túltöltés és elfolyás megakadályozására megfelelő intézkedésekkel végzett tankolás, szervizelés szükséges, melyet a **3.3.1-3.3.2 pontokban** írtam elő engedélyezési szempontként a *környezet védelmének általános szabályairól* szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: **Kvt.**) 6. §-a és 14-17. §-ai alapján.

A Dokumentáció alapján megállapítható, hogy földtani közeg védelmi szempontból a tervezett tevékenység kapcsán kizáró ok nem merült fel, a 3.3.1-3.3.2 pontban foglaltak betartásával jelentős környezeti hatás nem feltételezhető, ezért környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem indokolt.

Éghajlatvédelmi szempontból:

A Dokumentáció szerint az értékelést (standard éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat) a tervezett beruházás tekintetében az „Útmutató az infrastrukturális projektek éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatának elvégzéséhez 2021-2027” (Klímareziliencia útmutató) című dokumentumnak megfelelően készítették el.

A **klímasemlegességi vizsgálat** eredményei alapján a beruházás éves üvegházhatású gáz kibocsátása jóval a 20 000 tCO₂/év küszöbérték alatt marad. Az átvilágítási szakasz eredményeiből megállapítható, hogy a projekt összhangban van az Európai Unió 2030-as és 2050-es klímavédelmi célkitűzéseivel, részletes klímasemlegességi elemzés lefolytatása nem szükséges.

Éghajlatvédelmi szempontból a Dokumentációban bemutatott klímaalkalmazkodási részvizsgálat a tervezett Pápa keleti elkerülő út létesítését és működését befolyásoló legfontosabb éghajlati változásokat állapította meg. Ezek közé tartozik az átlagos felszíni hőmérséklet emelkedése, a

hőhullámok gyakoriságának és intenzitásának növekedése, a csapadék intenzitásának növekedése, valamint a viharos időjárási események számának és intenzitásának növekedése.

A kockázatértékelés alapján a klímaváltozási következmények többsége alacsony vagy közepes hatásúnak tekinthető, magas kockázati szint egyik tényező esetében sem áll fenn. Tekintettel arra, hogy a várható hatások egyik éghajlati tényező esetében sem érik el a magas kockázati szintet, részletes klímaalkalmazkodási elemzés elvégzésére nem szükség.

A éghajlatváltozás hatásértékelése alapján a projekt **közepes kockázati** kategóriába sorolható. A beruházás megvalósítását, illetve hosszú távú működését befolyásolhatják a szélsőséges időjárási jelenségek (hirtelen hőmérséklet-ingadozás, heves csapadék, viharos szél), **de ezek megfelelő műszaki és adaptációs intézkedésekkel kezelhetők.**

A klímaváltozási hatások hosszú távon **az útburkolatok és a műtárgyak állapotában** jelentkezhetnek, úgymint például a magas nyári hőmérséklet, az UV sugárzás gyorsíthatják a burkolat öregedését, míg a heves csapadékesemények túlterhelhetik a vízelvezető rendszert és eróziós károkat okozhatnak a részűkben.

A kockázatok mérséklése érdekében **több adaptációs intézkedés javasolt.** Az útépítéssel kapcsolatos adaptációs intézkedések célja az ellenállóbb infrastruktúra kialakítása, pl. vízelvezető rendszerek túlméretezése, hő- és UV-álló burkolati anyagok alkalmazása, részsűvédelem, illetve korszerűbb aszfaltkeverékek használata.

Az útburkolatok kialakítása és fenntartása alapvető fontosságú a közlekedés biztonsága szempontjából, ezért a tervezés során a helyi éghajlati viszonyoknak megfelelően kell eljárni. A magas nyári hőmérsékletek és az intenzív csapadékok miatt az aszfaltburkolatok károsodhatnak, a bitumen meglágyulhat vagy rideggé válhat az UV-sugárzás hatására. Ennek megelőzésére magas hőmérséklet-tűrő, modifikált bitumenek és a vízelvezetést javító drénaszfaltok alkalmazása javasolt, amelyeket a felújítási ciklusok során adaptív módon lehet beépíteni.

A baleseti kockázat csökkentése érdekében nagy intenzitású csapadék esetén dinamikus sebességkorlátozást kell bevezetni, amelyről a járművezetőket változtatható jelzéseképű táblákon és internetes útinformációs rendszereken keresztül, valós időben kell tájékoztatni.

Az elkerülő út megvalósítása elkerülhetetlenül hozzájárul üvegházhatású gázok kibocsátásához, azonban több ésszerű és költséghatékony intézkedés áll rendelkezésre, amelyek közvetlenül vagy közvetve hozzájárulhatnak a kibocsátások mérsékléséhez. Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentéséhez közvetlenül az alacsony kibocsátású géppark alkalmazása, az anyagszállítás optimalizálása, a meleg keverésű aszfalt alkalmazása, az újrahasznosított anyagok felhasználása, a korszerű burkolatok, továbbá a faültetés és zöldfelület-növelés járulhat hozzá, míg közvetett úton a tömegközlekedés integrációja, a Kerékpáros és gyalogos infrastruktúra fejlesztése és az Intelligens közlekedési rendszerek (ITS) alkalmazása.

Összességében megállapítható, hogy a tervezett elkerülő út éghajlatváltozással kapcsolatos kockázata **mérsékelt, a várható negatív hatások megfelelő műszaki megoldásokkal kezelhetők.**

A fentiek alapján a klímaváltozás hatásainak csökkentését szolgáló javaslatok, megfelelő adaptációs intézkedések alkalmazása jelentős mértékben enyhíthetik a várható negatív hatásokat a tervezett beruházásra vonatkozóan.

A Dokumentáció javaslatai alapján – figyelemmel a Khvr. 5. § (3) bekezdésére, 4. sz. melléklet 1. h) pontjára és a Kvt. 6. és 13. §-ára – **megállapításra került, hogy a tervezett tevékenység éghajlatvédelmi szempontból a rendelkező rész 3.4.1-3.4.4 pontjaiban foglaltak betartása mellett engedélyezhető.**

A Dokumentáció alapján megállapítható, hogy éghajlatvédelmi szempontból jelentős környezeti hatás nem feltételezhető, ezért környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem indokolt.

Szakhatósági állásfoglalás:

A Zirci Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője VP01-J/45-2/2025 iktatószámon az alábbi szakhatósági állásfoglalását adta:

"A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály (8200 Veszprém, Megyeház tér 1.) VE/30/05825-24/2025. ügyiratszámú iratával megkeresett az Építési és Közlekedési Minisztérium (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.) meghatalmazottjaként eljáró KörIM Kft. (6500 Baja, Szent László u. 105.,) által benyújtott, Pápa, keleti elkerülő út (8315 j. út körforgalmi csomópontja és 832. sz. út közötti szakasz) kialakításának előzetes vizsgálata ügyében szakhatósági állásfoglalás kiadására.

Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 32. § (1) bekezdés 1. pontja értelmében valamennyi építési övezetben, illetve övezetben – ha a helyi építési szabályzat másként nem rendelkezik – elhelyezhetők a nyomvonal jellegű építmények és műtárgyaik, a külön jogszabályok keretei között.

A Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének Pápa Helyi Építési Szabályzatáról szóló 14/2019. (IX.26.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: helyi építési szabályzat) 2. melléklete szerinti szabályozási tervlapján szerepel a kérelemmel érintett elkerülő út, benyújtott tervdokumentáció szerinti nyomvonala és annak védőtávolsága.

A fentiek és a helyi építési szabályzat értelmében a rendelkező részben foglaltak szerint a szakhatósági nyilatkozat kibocsátása mellett döntöttem.

Szakhatósági állásfoglalásomat a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal VE/30/05825-24/2025. ügyiratszámú kijelölése és az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésében, 1. melléklet 9. táblázat 20. pontjában biztosított illetékséggel és hatáskörben adtam ki.

Az önálló fellebbezési lehetőséget az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 55. § (2) bekezdése és a 112. §, valamint 116. §-okban foglaltak zárják ki."

A fentiek alapján összefoglalóan az alábbiak állapíthatóak meg:

A rendelkezésre álló adatok és dokumentumok, továbbá a szakkérdés vizsgálatok alapján megállapítottam, hogy a tervezett tevékenység sem az egyes környezeti elemekre, sem azok rendszereire jelentős környezeti hatással nem jár, így környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem indokolt, valamint a tervezett tevékenység nem kötött egységes környezethasználati engedélyhez.

A Khvr. 5. § (2) bekezdés c) pontjának cc) alpontja szerint, ha a tervezett tevékenység nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházás megvalósítása és az a

településrendezési tervvel nincs összhangban, azonban az összhang legkésőbb a tervezett kivitelezési tevékenység megkezdéséig megteremthető, ezt a lehetőséget a környezetvédelmi hatóság a határozatában rögzíti, és előírja, hogy a kizáró okot a tervezett kivitelezési tevékenység megkezdéséig meg kell szüntetni. Erre tekintettel rendelkeztem az **1.3 pontban**.

A tervezett tevékenység megkezdése előtt beszerzendő engedélyekre vonatkozó tájékoztatást a **2.0 pont** tartalmazza a Khvr. 5. § (2) bekezdésének a) pont ac) alpontjára figyelemmel.

A Khvr. 5. § (3) bekezdésében foglaltak figyelembevételével a rendelkező rész **3.0-4.0 pontjaiban** szerepeltettem az engedélyezési feltételeket, illetve szempontokat.

A határozat jogalapja a Kvt. 71. § (1) bekezdés a) pontja, illetve a Khvr. 5. § (2) bekezdés a) pont ac) alpontja, c) pont cc) alpontja és 5. § (3) bekezdése.

Az eljárási költség viseléséről a rendelkező rész **6.0 pontjában** az Ákr. 81. § és a 129 § (1) bekezdése alapján rendelkeztem. Az igazgatási szolgáltatási díj megfizetésre került, egyéb költség nem merült fel.

A határozat közlése:

A kiemelt jelentőségű ügyekre vonatkozó rendelkezéseket a *magyar építészetről* szóló 2023. évi C. törvény (a továbbiakban: **Métv.**) tartalmazza.

Az Métv. 196. § (1) bekezdése szerint a kiemelt jelentőségű ügyben eljáró hatóság az általa meghozott **döntéseket** – az eljárás során a személyesen az ügyfélnek szóló végzések, az eljárásban közreműködő szakhatóságok részére kézbesítendő, valamint a katonai, honvédelmi, nemzetbiztonsági és védelmi ipari célú és rendeltetésű építményekkel kapcsolatos építésügyi hatósági eljárásban hozott döntések kivételével – **hirdetményi úton közli**. Az Métv. 196. § (2) bekezdése szerint **a döntés közlésének napja** – a kiemelt jelentőségű ügyre nyilvánító kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában – **a hirdetmény kifüggesztését követő 5. nap**, melyről a rendelkező rész **8.0 pontjában** rendelkeztem.

A közlés jogkövetkezményei a hirdetményi úton történő közléshez kapcsolódóan állnak be.

Az előzőek alapján és az Ákr. 88. § (3) bekezdésére figyelemmel **intézkedek a határozatról szóló VE/30/05825-31/2025. ügyiratszámú hirdetménynek a Kormányhivatal elektronikus tájékoztatásra szolgáló honlapján történő elhelyezéséről.**

Az ügyintézési határidő leteltének napja 2025. szeptember 5. Az ügyintézés a jelen határozat közlése iránti intézkedéssel lezártam, így az ügyintézési határidőt megtartottnak tekintem.

A Khvr. 5. § (6) bekezdése értelmében jelen határozatot megküldöm a tevékenység z eljárásban részt vett települési önkormányzat jegyzőjének, hogy a határozat kézhezvételét követő **nyolcadik napon** gondoskodjon annak közterületen és a helyben szokásos módon való közzétételéről, melyről a **8.0 pontban** rendelkeztem. A jegyző a határozat közhírré tételét követő öt napon belül tájékoztatja a Kormányhivatalt a közhírré tétel időpontjáról, helyéről, valamint a határozatba való betekintési lehetőség módjáról.

Továbbá a **Kvt.** 71. § (3) bekezdésére és az Ákr. 89. § (1)-(2) bekezdéseire tekintettel intézkedek a határozatnak a Kormányhivatal elektronikus tájékoztatásra szolgáló honlapján való **közhírré tételéről**.

A határozat hatósági nyilvántartásba vételéről a *környezetvédelmi hatósági nyilvántartás vezetésének szabályairól* szóló 58/2019. (XII. 18.) AM rendelet szerint gondoskodok, melyről a rendelkező rész **9.0 pontjában** adtam tájékoztatást.

A **10.0 pontban** az alábbiakra figyelemmel adtam tájékoztatást a jogorvoslati lehetőségről:

A határozat véglegessé válásáról az Ákr. 82. § (2)-(5) bekezdései rendelkeznek. A határozat elleni fellebbezési jogot az Ákr. 116. §-a, a Kvt. 71/A. § (1) bekezdése és a Khvr. 26/A. §-a biztosítja. A fellebbezésre vonatkozó további előírásokról az Ákr. 82. §-a, 117-119. §-ai, valamint *a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól* szóló 2023. évi CIII. törvény 19. § (1) bekezdése rendelkezik.

A jogorvoslati eljárás díjáról szóló tájékoztatás *a környezetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól* szóló 14/2025. (VI. 19.) EM rendelet 2. § (5)-(7) bekezdésein, valamint az 5. § (1) bekezdésén és 9. § d) pontján alapul.

Az Ákr. 55. § (4) bekezdése szerint a szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

Tájékoztatom, hogy amennyiben a közléstől számított 15 napon belül nem terjeszt elő fellebbezést, akkor a fellebbezési határidő leteltét követő napon a döntés külön értesítés nélkül véglegessé válik.

A Kormányhivatal hatáskörét a Korm. rend. 5. §-a és a Kvt. 71. § (1) bekezdés a) pontja, illetékességét a Korm. rend. 2. § (1) bekezdése és az Ákr. 16. § (1) bekezdése állapítja meg.

A kiadmányozási jog gyakorlása *a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról* szóló 15/2024. (VI. 28.) KTM utasítás és a Kormányhivatal vezetőjének *a kiadmányozás rendjéről* szóló 58/2024. (XI. 13.) utasítása alapján történt.

Veszprém, elektronikus bélyegző szerint

Takács Szabolcs
főispán
nevében és megbízásából:

Benczik Zsolt
főosztályvezető

Kapják:

1. KörIM Kft. meghatalmazott (HK: 24999052)
2. Építési és Közlekedési Minisztérium Út- és Vasútépítésért Felelős Helyettes Államtitkárság (HK: 661766363)
3. Pápa Város Önkormányzata - mint ügyfél (HK: 609158909)
4. Pápa Város Jegyzője - közhírré tétel (HK: 450204321)
5. Zirc Város Jegyzője - mint szakhatóság (HK: 506293306)
6. Fejér Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Vízügyi és Vízvédelmi Osztály (HK: 574019965)
7. Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály (HK: 166301915)
8. Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítési Iroda (HK: 566185331)
9. Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály (HK: 751029730)
10. Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály (HK: 457389379)
11. Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály (e-mail: epitesugy@veszprem.gov.hu)
12. Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (HK: 346274300)
13. Veszprém Vármegyei Kormányhivatal honlapja (közzététel)
14. Irattár

Véglegessé válás után:

Hatósági nyilvántartás